

Hergün

İthalât ve fiat Kontrolü

Yazan: Muhittin Birgen

Önümüzde mühim iktisad ve hayat meseleleri var; harb uzayıp gittikçe dahili piyasamızda bozukluklar olmamasının imkânı yoktur. Dışardaki harbin zarurî akisleri şeklinde, tezahür edecek olan bu fenalıklar şunlardır:

1 — Piyasamın dışardan getirmeğe muhtac olduğu maddeler azalacak ve pahalılaşacak.

2 — Köy mahsulleri bu pahalılığa takib edecek.

3 — Para ile ifade edilen fiatlar yükseldikçe sabit gelirele yasayanların hayatları zorlaşacak ve paranın hacmi dahili mübadelenin ihtiyaçlarına kâfi gelmeyecek.

4 — Günlük ve aylık ücretler artacak ve bu artış neticesinde paranın kıymeti düşmüştür.

Bu hadiselerin bir hadde kadar önüne geçmek imkânsızdır. Çünkü, bu had, harbin zarurî olarak yaptığını akislerin haddidir. Fakat, iş bundan ibaret kalırsa vukua gelecek olan bozukluk, memleket hayatında derin tesir yapabilecek bir iktisadî müvazenesizlik vücutte getirmeye ve fenalık mahdud kalır. Mâni olmaya çalışmamız icab eden şey, işlerin bu hadden ileri gitmesidir.

Ne yapalım ki fenalık mahdud kalsın ve ileri gitmesin?

Bu suale verilecek cevaplar arasında, bizim umumî zihniyetimize en uygun olan ilk fikir şudur: Fiatları kontrol edelim. Eğer mevcut kontrol kâfi değilse bunu şiddetlendirelim.

Ticaratın bastırsa bırakmak elbet doğru değildir. Fakat, fiat hareketlerinin muayyen bir nizabat çerçevesi içinde cereyan etmesini istemek başka, münhasıran kontrol usulüne fiatları yükseltmekten menetmeği düşünmek baskadır. Birincisi elzem ve faydalı, ikincisi de zararıdır. Hiçbir zaman, kontrol yokle fiatların tazyik edilmesine imkân bulunmamıştır. Bir zamandanberi herkesin pekâlâ bildiği bir vâkıa vardır; yokluğu hissedilen bir takım maddeler vardır ki bunlar, sıkı bir kontrol altında fatura ile satılıyor; fakat, daima satış esnasında fatura harici bir para tahsil ediliyor. Buna mâni olmak için ortadan ticareti bütünü kaldırılmaktan başka çare yoktur ki bunun çıkar bir iş olduğunu gösteren misale henüz tesadüf etmedik. Su halde fiat kontrolunda bekleyebileceğimiz fayda mahduttur ve bu fayda bilhassa mahdudluğu nisbetinde fayda olur. Biraz ileriyeye gitmek, ilerilik nisbetinde zarar verir.

Acaba, tüccarın insaf duygusundan istifade edebilir miyiz? Zannetmiyoruz. Bizim memleketinde duygulu tüccar yoktur. Ticaret bizim elimizde değildir. Ticaret ellerinde tutanların da her ne şekilde ve ne cesaretle olursa olsun para kazanmaktan başka ne küçük bir emeli, ne de basit bir fikri vardır. Demek, bu taraftan da önümüzde yenilmez mâniler çıkıyor.

Ne yapalım?

Bence, hududların her tarafı açık, her hududu baska bir denize ve baska bir limana bağ olan bir memleketin «ne yapalım?» diye uzun uzadıya düşünmesine lüzum yoktur. İlk iş olarak ithalât azamî derecede kolaylaştırmak icab eder. Sade formalite itibarıyla kolaylaştırmak değil, hattâ ithalâtı yardıma etmek te lâzımdır.

Fakat, mal getirmek için ödeme kolaylıkları göstermek icab eder. Ödeme ise va malla olur, yahud da dövüle. Eğer bir bugünden daha fazla mal çıkarılabilecek ithalât işlerimizi kendiliğinden kolaylasın. Fakat, çıkardığımız mal mahdud kalıyor. Acaba neden? Mahzûn mü az? Ben zannetmiyorum. Halen bizde hayli ihraca varar madde vardır. Fakat bunlar iki şekilde meydana çıkmıyor:

1 — Dahilî müstehlik ihtikâr yapıyor. Yani, bire muhtac olan, kudretine göre, iki, üç ve daha fazla ahp evinde saklıyor. Bunlar, piyasamın normal hareketine karşı suikasad yaptıklarını anlamıyan zafillerdir. Bunlara karşı istihlakî, miktar bakımından kontrol etmek usulünü, yani vesika sistemini tatbik etmek çok müessir olur. Bu sistemi her yerde tatbik etmeğe de lüzum yoktur. Muayyen nüfus kesafetlerine göre konulacak bir usulden büyük faydalar çıkacağına eminim.

2 — Cihan Harbinde malın nasıl para ettiğini bilenler, ellerindeki malları piyasalara getirmiyorlar ve yahud, pek yavaş getiriyorlar. Bunlara karşı alınacak hususî tedbir yoktur. Fakat, ithalâtı çoğaltarak piyasadaki fiat yükselmelerine mâni olduğumuz takdirde bugün saklanan mallar için de daha fazla hak...

Resimli Makale:

Saadet öyle bir meyvardır ki, lezzeti tek dil tarafından anlaşılabilir, muhtak taksim edilmek için yaratılmıştır.

Eski Yunanlılardan intikal etmiş meşhur bir söz vardır: Mes'ud ol, mak isterseniz mes'ud ediniz, derler.

Büyük fen adamları

Darwin

Yazan: İbrahim Hoyi

Darwin çalışma odasında masasının başına geçmiş, düşünüp duruyordu. Tuhaf bir halsizlik içinde idi. Elini bir türlü önündeki kitaba süremiyordu. Çünkü diğer odalardan birinde daha 18 aykıl bulunan en küçük çocuğu, o yıl pek salgın olan kızıl humma ile becelleşmekte idi. Darwin bu mel'un hastalığı pek iyi bilirdi. Zira bundan yedi yıl evvel on yaşındaki kızı Elizabeti de aynı hastalıktan kaybetmişti.

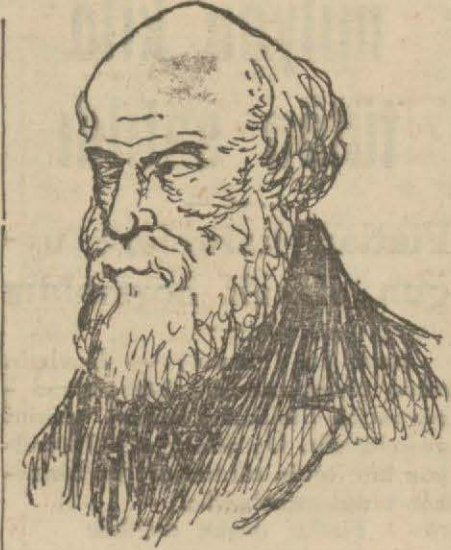
Penceresinin dışındaki ufuk, dünya, kuşların civıltıları, rüzgârın fısıldayışları, ve yeşerip büyüyen şeylerin marifetleri ile canla ve dırdırı idi. Darwin o derinden bakan gözleri (tabiat) in tâ içinde kadar nüfuz etmiş, ve öteki hemcinslerinden daha başka bir şekilde etrafını görmüş, tetkik etmişti. Her ot parçası, her parlak tüy, dağda, bayırdaki, tepede rasladığı her taşın bir manası, bir vazifesi vardı. Darwin otuz uzun yıl TABİAT'ın hüvunu, suyunu araştırıyordu. Dolayısıyla bu tabiatî bütün denizlik, huysuzluğu, sevgisi, kabahat ve şeffaflığı, müsrifliği, hobbilik ve kan dökücülüğü ile tanımış öğrenmişti. Bir takım gizli ve mahrem şeylerini bildiği aynı tabiatın bazı güç muammalarını halâden, beyinlere takılan bazı suallerine cevap veren Darwin şimdi de en büyük suale cevap vermeye hazırlanıyordu. Evet yirmi senedenberi bunu başarmak için bütün malzemeyi toplamış, kuvvetlerini seferber etmişti. Küreyi çevrepe dolaşmış, garib ve korkunc yerlere girmiş, çıkmış, Terra del Fuego boğazlarında donmuş, Brezilya ovalarında, pismiş; Andların yüksek mntakalarında aranmış durmuş, sırf bu deniz tabiatî daha iyi anlayabilmek, insanın çözebilmek için her türlü hastalığa, yalnızlığa, meşakkate göğüs girmişti.

Darwinin yirmi senelik çalışması, çabalaması şu sualın cevabını bulmayı istihdaf ediyordu:

Türlü türlü cinlerde olan hayvan ve nebatatın mümkün kılan kuvvet nedir? 1858 Temmuzundan otuz yıl evvel İngiltere kilisesinden keşiş olmaya hazırladığı sıralarda inandıklarına artık inanmıyordu.

Nazariyesi basitti. Bütün tabiatî tecrübe ve tahsil imbiğinden geçirmiş gibi muazzam işine başladığı zaman bu nazariyeyi etrafına yazmıştı. Bütün aradığı, nazariyesini isbat edecek delillerdi.

İsbatına hazırladığı nazariyesini büyük arziyatçı Lyell, tabiiyatçı Hooker, doktor kardeşi Erasmus, Amerikanın en büyük nebatatçısı Asa Gray ve düşüncelerini süphe ile karşılayan bazı fen adamları gibi birkaç kişiye açmıştı. Evet, Darwin bütün dünyanın kendi aleyhinde olduğunu biliyordu. Zaman oldu ki, kendisi bile kendinden süphe etti ve imanı adeta sarsıldı. Fakat gene hak bellediği yolda yürüdü.

Darwin

Dostları, bir yandan onun kurduğu nazariyeyi süphe ile karşılar, bir yandan da büyük fen adamının etrafında yaratıldığı şöhrat halesini giriştiği büyük işi takdir ederek, «nazariyeni neşret. Olabilir ki, başka birisi çıkar, senden evvel davranarak aynı nazariyeyi ilân ve senin yirmi senelik çalışmanı, didinmeni harab eder» diye teşvikte bulundular. Darwin acele gelen takımdan değildi. Herhangi bir ilim adamı tarafından mağlûb ve mat edilmeden asla gocunmuyordu. O hakikati arıyordu ve binaenaleyh damarlarında kıskançlık denilen hissi duymuyordu.

Ona ihtirasız, emelsiz adam denemezdi. Çünkü arkadaşları, yuvast, çocukları ve çalışmaları onun bu ihtirasını pek güzel dindiriyor, tatmin ediyordu. En ufak bir mikyasta şöhrat peşinde koşan bir insan olmuş olsaydı Darwin eline geçen birçok fırsatları tepmiş miydi? Temayülünün doktorluk olduğunu sanarak Edinburgta tahsilde bulunduğ sıralarda sırf materia medica kelimelerinden nefret etmeği öğrenerek bu mesleği tabikiden vazgeçmiş miydi? Cambridge üniversitesinde ilâhiyat dersleri okuyarak keşiflere gireceği sıralarda bir klübe yazılarak «çok içmenin» ne demek olduğu kafasına dank dememiş miydi? O takirlerden, konferanslardan bir şeyler anlamıyordu. Ciftesini omuzlayıp ava çıkmak onun için daha yeğdi. Talebelik zamanlarında en fazla hoşlandığı şey bacaklar ve kaya parçalarını fakat bir amatör aşikle tetkik etmekte. İleri-deri havatını buna vakfedeceğini asla akıl ve havaliaden geçirmiyordu ve bütün bunlar otuz sene evveline aid hatırlardı...

Darwin oturduğu masadan ayağa kalktı. Sımdı 49 yaşlarında bulunan fen adamı, birçok hastalıklar geçirmesine rağmen dimdik bir yürüyüşle, hergünkü oturma odalarına girerek postacının getirdiği mektupları karıştırdı. İlerinde pek özenlenmiş bir taneşi dikkat nazamı çekti. Yazısına baktı, gülümsedi. Bir dosttandı. Derhal mührü ko-

(Devamı 4 üncü sayfada)

TETKİKLER

Siyam ile Hindicini arasındaki harb

İhtilâfın tarihi ve âmilleri

YAZAN

Hasan Ali Ediz

Siyam ile Fransız Hindi Cinsi arasındaki aylardanberi uzayıp giden en lâşama mazlık, nihayet son günlerde bu iki memleket arasında silâhlı bir mücadele haline inkilâb etti.

İki üç gün denberi Uzak - sarıkaid gelen ajans haberleri, Siyam ve Fransız Hindi Cinsine mensub silâhlı kuvvetlerin, Siyam - Fransız Hindi Cinsi hududu boyunca harb etmekte olduklarını bildirmektedir.

Siyam ile Fransız Hindi Cinsi arasındaki ihtilâfın en dikkate değer tarafı, bu ihtilâfın, Japon kuvvetlerinin Fransız Hindi Cinsine ayak basmalarına hemen aynı zamanda baş göstermesidir.

Japonya, Çin ve Hindi Cini hududu üzerinde bulunan Tonkini işgal ederek Hindi Cini topraklarına ayak basar basmaz, Siyam hükümeti de derhal Fransız Hindi Cinsine bir metalibet listesi takdim etti. Siyamın isteklerini şu iki nokta etrafında toplamak kabildir:

1) Siyam ile Fransız Hindi Cinsi arasındaki hududun tahşih ve tesbiti. Siyam, Fransız Hindi Cinsi ile kendisi arasındaki hududun Mekong nehri boyunca tesbitini, ve bu nehir üzerine serpilmiş bulunan, irili ufaklı, kırka yakın adanın kendisine verilmesini istiyordu.

2) Siyam, Siyamın sarkında ve şimal-sarkında uzanmakta olan Luang-Prabang ve Bassak mntakalarının kendisine terkedilmesini de istiyordu.

Siyamın bu talepleri, yukarıda da söylediğimiz gibi, bir yandan Japon ordularının Hindi Cini hududuna dayanması, diğer yandan da, Fransanın mağlûb olması sıralarında vukubulmuştur.

Fakat Fransa hükümeti Siyamın bu isteklerini reddetti. Bu hal, Siyam ile Fransız Hindi Cinsi arasındaki normal münasebetlerin bozulmasını, ve bir sıra hudud hâdiselerinin baş göstermesini mucib oldu. Meselenin örtbas olduğu zannedildiği bir sırada, Siyam hükümeti yeni bir metalibet listesi tanzim ederek Fransız Hindi Cini idaresine gönderdi. Siyam bu defa, biraz daha ileri giderek, evvelce Siyama aid olduğu halde Fransa tarafından zaptedilerek Fransız Hindi Cinsine ihlak edilen arazinin, bilhassa Kamboc ve Laos eyaletlerinin idaresini istedi.

Fransa hükümeti, Siyamın bu isteklerini de, Lir hayli savsavladuktan sonra, reddetti. Siyamın arkasında Japonya vardır. İşte bugün Siyam ile Fransız Hindi Cinsi arasında baş gösteren müsellâh ihtilâfın zahiri sebepleri bunlardır.

Siyamın arkasında Japonya var

bulduğunu görebilmek için, ne fazla zeki, ne de fazla uzak görüşlü olmağa hiç te ihtiyac yoktur. Yıllardanberi cennet, ba, Hindi Cini, Felemenk Hindistanı ve Hindistanı doğru genişlemek emellerini besleyen Japonya, bu emeline nail olabilmek için, her şeyden önce Cini istedi.

Ederek karadan Hindi Cini ile komşu olmak mecburiyetinde idi. Cini bir basamak olarak kullanmak bu suretle cenuba, Hindistana doğru genişlemek, en pratik bir hareketti. Avrupa harbi, İngiltere ve Fransanın Avrupa işleriyle meşgul oldukları, sonraları, Fransanın mağlûbiyeti, Japonların bu sahadaki isteklerini bütünü körükledi ve daha fazla beklemeğe lüzum görmeden, bir yandan kendisi, açtıktan açığa Fransa ile pazarlığa girişirken, diğer yandan da Siyamı kışkırtarak Fransız Hindi Cinsine saldırmaya teşvik etmekteydi.

Hindi Cini Fransanın en büyük müstemlekelerinden biridir.

Hindi Cini Fransanın en büyük müstemlekelerinden biridir. Fransız Hindi Cinsinin mesahası 740 bin kilometre murabbı; nüfusu da 23.853.000 Jir. Bu nüfusun ancak 42.431 i Avrupalıdır.

Hindi Cininin şimalinde Çin, Guandun, Guansi ve Yünan vilâyetleri; garb ve garb şimalinde de İngiliz müstemlekesi olan Birmanya ve Siyam bulunmaktadır.

Fransız Hindi Cinsinin şark ve cenubu, cenubu garbi denizle çevrilmiştir.

Fransız Hindi Cinsi birbirinden ayrı bulunan beş muhtelif eyaletten mürekeldir: 1) Fransız müstemlekesi olan Koşin (merkezi: Saygon); 2) Fransız mandası altında bulunan Annam (merkezi: Gue); 3) Tonkin (merkezi: Hanoy); 4) Kamboci (merkezi: Pnom-Peng); 5) Laos (merkezi: Vien-Tian).

Bundan maada, Fransız Hindi Cinsinin terkibine, Fransanın Cinde «kiraladığı» Guvan Covvan arazisinin bir kısmı da girmektedir. Bir kül olarak bütün Hindi Cini, umumî bir valinin idaresi altında bulunmaktadır. Halen Fransız Hindi Cinsinin umumî valisi vis-amiral Dekudur.

Fransa Hindi Ciniyi bir asulık bir mücadele neticesinde zaptedelemiştir.

Fransa Hindi Ciniyi, ancak yüz sene devam eden bir müddet zarfında tamamen eline geçirmiş bulunmaktadır. Meselâ Koşin, 1862 yılında Annam kralı tarafından Fransaya «hediyeye» edilmişti. 1863 senesinde ise Fransa Kambociyi kendi himayesi altına girmeğe mecbur etti. (Devamı 6 ncı sayfada)

Sözün kısası

İnönü ansiklopedisi

E. Ekrem Talu

Bir Maarif Vekilinin vazifeli mekteplerin idaresinden baret olmadığını bilen sayın Hasan Ali Yücel memleketin umumî kültürle alakadar bir güzel teşebbüsüne daha bulundu. Bu sayede birkaç yıl sonra Türkiye'nin de, bir medenî ve ileri milletler gibi kendi dilinde bir ansiklopedisi bulunacaktır.

Gerçi bu teşebbüs ilk defa Meşrutiyet maarif nazırlarının Emrullah Efendi merhum bir hitilmaarif) vücutte getirmeye çalıştığı diyi ile çalışmış, fakat bu kişinin üstesinden gelemediği muazzam işi tabiatle ileriyeye götürememişti.

Gene meşrutiyet devri âlimlerinden Hüseyin Kazım Bey merhum da, hepsini sahilinde nesretmiş lügatle, memleketin bir ansiklopediye olan ihtiyacını karşılamak üzere uzak kalmıştı.

Bugün, kıymetli Maarif Vekilimiz tahakkuk ettirmek istediği ser devlet yardımı ile ve bu işin de bulunan kimselerin elbirliğiyle yapılacağı için, onun müsbet bir netice vermemesine sebep yoktur. Hissusile, azmin ve muvaffakiyet için canlı timsali aziz Milli Şefin adında tevsim edilen müstakbel Türkiye ansiklopedisi yardıma bırakmamız mutlakla tanımlamak ve en kâmil şekilde meydana çıkarmak bu bakımdan da milli bir haysiyet meselesi olur.

Vekilin beyanatına nazaran ansiklopedimize tip olarak altı cilt «Yirminci asır Larousse» ü seçmiştir. Filhakika, şimdilik bu kadâfidir; ve bu esas vücutte edildikten sonra, ileride tevsi edilecek Zaten bu altı cilt meydana getirebilmek için de seneler lâzımdır. Her yet geceli gündüzlü çalışsa da, az beş yıl göze almak lâzımdır.

Herhalde, milli kültürümüzün adına Maarif Vekilimizin bu önetiş teşebbüsünü sevinçle karşılar ve kuşlar. Bir milletin medenî vâkıağı taştan ve tunctan heykellerle ziyade böyle abideler süsler. «Ansiklopediya Britanika» İngilizlerin Vestminster kilisesinden de kıymetlidir. Çünkü İngiliz medeniyetini, İngiliz harsını bütün dünyaya tanıtan odur.

E. Ekrem Talu

Fakir çocuklara yardım genişliyor

İlkokullardaki yoksul çocuklara yardım cemiyeti birliği idare heyetinin 16 kaza mümessillerinin iştirakinde dün Parti merkezinde bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda her mektebe yardım gören çocukların sayısını artırmak için yeni tedbirler alınması kararlaştırılmıştır. Halen okullarda yardım gören talebelerden başka daha 10 binden fazla çocuğun yardıma muhtac bir vaziyette bulunduğu tesbit edilmiştir. İlkokullarda yardıma muhtac talebelere yardım yapabilmek için yeni gelir kaynakları bulunması ve diğer yardım teşekküllerinin membarlarından istifade edilerek kararlaşdırılmıştır.

Yoksul talebeler için alınacak maddeleri toptan ve bir elden temin edilecek, her mektebe tabldot tesis edilecektir. Bu tabldotlarda yardıma muhtac olmaları talebelere parasızla yemek verilerek yoksul çocuklar da bu tabldotlardan istifade edeceklerdir.

Kömürden zehirlendiler

Tophanede Necatibey caddesinde 288 numaralı evde oturan İbrahim arkadaşı Celâl dün odalarında zehirlenmişlerdir.

İbrahimle Celâl tedavi edilmek üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmışlardır.

TAKVİM

İkincikânun	
Kümü sene 1856	17
2 iccikânun 4	Rösmî sene 1941
	Arabi sene 1359
	Kasım 71

CUMA

GÜNEŞ		Zilhicce	
3	D.	3	S.
2	28	2	0
2	17	2	12
	Ogla	İkindi	Akşam
13	24	10	52
1	18	7	40
			12
			1

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Fiat mürakabe heyeti İstanbul şehrinde yalnız dört mağazamın lüks addedilmesine karar vermiş.

Lüks mağaza demek malını yüzde 50 kâr ile satmasına müsaade edilen mağaza demektir.

Bunun üzerine diğer mağaza sahiplerini bir telâştır almış.

İstidayı yazan heyete koşuyor:

— Benim mağazam da lüktür, diyor.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Heyetin vereceği karar henüz belli değildir, fakat bize öyle geliyor ki, mağazaların lüks sınıfına geçirmek isteyenleri bu arzudan vazgeçirtecek kolay bir çare vardır. O da bu sınıfa geçen her mağazanın çamekânına o çamekânın en aşağı dörtte bir yerini işgal edecek büyüklükte harflerle:

— Bu mağaza lüktür, yani yüzde elliden aşağı kârla mal satmaz, cümlelerini mecburî olarak yazacaktır. Biz bu tedbirin fayda getireceğine inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye verilirken

Sovyet Rusya ve Balkanlar

Moskova radyosu Bulgaristan meselesi hakkındaki resmî tekzipleri neşretti

Londra, 17 (A.A.) — (B. B. C.)

Moskova radyosu evvelki akşam Balkanlardaki vaziyet hakkında tebliğlerde bulunmuştur.

Moskova radyosu evvelâ Alman askerlerinin Rusyanın muvafakat ve malûmatile Bulgaristana gelmediklerine dair olan Tas ajansının tekzipli tekrarlamış, sonra Alman resmî ajansının, Almanyanın Tas ajansının tekzipli tasvib ettiğine aid tebliğini okumuş, en nihayet Bulgar hükümetinin tekzipli neşretmiştir.

Arnavudlukta son vaziyet

Atina, 17 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Cephede pek mahdud faaliyet vardır. Bir miktar esir alındı. Atina, 17 (A.A.) — Arnavudlukta yeni İtalyan başkumandanı general Kavalero İtalyan ordusunu yeniden tanzim etmekte meşguldür. Selef general Soddu tanzim içinde muvaffak olamamıştır.

Bir İngiliz denizaltısı İki İtalyan gemisini batırdı

Londra, 17 (A.A.) — (B. B. C.)

Bahriye nezaretinin neşrettiği bir tebliğe göre İngiliz «Kondora» denizaltısı, Akdenizde beheri beş bin tonluk iki İtalyan işe gemisini batırmıştır.

İspanyaya yardım

Vaşington, 17 (A.A.) — Reisi-cümhur Ruzveltin talebi üzerine Amerikan Kızıllık İspanyadaki abahye tevzi edilmek üzere general Frankoya un ve buğday ile dolu bir Amerikan gemisinin gönderilmesini teklif etmiştir.

Başvekil dün işe teşkilâtı ile meşgul o'du

Ankara, 16 (Hususi) — Başvekil Dr. Refik Saydam bugün Ticaret Vekâletine giderek, esasları tamamen tesbit edilmiş bulunan işe teşkilâtına aid program üzerinde meşgul olmuşlar ve alâkadarlardan izahat almışlardır.

Başvekil Ticaret Vekâletinde üç saat kadar kalmışlar ve yeni işe teşkilâtının bir an evvel faaliyete geçmesi için bütün hazırlıkların ayrıntı tamamlanması hususunda direktifler vermişlerdir.

İngiliz Sutampton kruvazörü battı

Kahire 16 (A.A.) — Amirallik dairesinin tebliği:

Amirallik konyeyi, İngiliz Sutampton kruvazörünün tamamile kaybetmiş olduğunu bildirmekle müteallak olmuştur.

14 Kânunusaniye bildirilmiş oldu. Bu gibi Sutampton kruvazörüne Akdenizde gemilerimize karşı hava hücumları esnasında isabet vâki olmuş ve gemide yangın çıkmıştır. Yangın derece geniş olmuştur ki, gemiyi kurtarmak lüzumu hâsıl olmuştur.

Bunun üzerine yedeğe alınmış olan Sutampton kruvazörüne bizzat kendi kuvvetlerimiz tarafından batırılmıştır.

Gemi mürettebatının büyük ekseriyeti kurtarılmıştır.

Münakalât Vekili bugün Aydına gidiyor

İzmir 16 (Hususi) — Münakalât Vekili Cevdet Kerim İncedayı bugün tetkiklerine başlamış, demiryolları tesislerini, atelyelerini gezmiştir. Vekil yarın Aziyeye tüneline ziyaret edecek, oradan Aydına gidecektir.

İngiltere kat'i çarpışmaya hazırlanıyor

Londra 16 (A.A.) — Deniz ticareti nazırı Ronald Cross bu sabah Birleşik Amerikaya hitaben söylediği bir nutukta ezcümle demiştir ki:

İngilterenin hakiki düşmanı Almanya ile kat'i bir çarpışmaya girişmesi daha bir müddet gayri mümkün olduğuna göre, Mihver devletlerinin en zayıf noktaları bulunan Akdenizde hergün daha kuvvetli darbeler indirmeliyiz lüzumumuzdur.

İngilterenin dikkati denizde ve havada abluka silâhı birlikte Almanya üzerine tevccüh etmekte devam edecektir.

İngiltere, ikinci hesap tasfiyesini hazırlamaktadır. Buna itizaren Nil ordusu İngiliz taarruzunun mızrak ucunu teşkil etmektedir. Halkımız bu zafere yalnız İtalyan askerleri nezdindeki muhariblik vasıflarının noksanlığı yüzünden değil, fakat bilhassa İtalyanın iktisadi ve askerî vaziyetindeki gayri tabiiyetler yüzünden itimat etmektedir.

İtalya muharebeye değil, fakat Almanya tarafından kazanılacak olan yakın bir zafere hazırlanmıştır.

Almanya artık İtalyan yardımına muhtaç değildir. Görülüyor ki, Hitlerin müttefiki olmak düşmanı olmaktan daha tehlikelidir.

Düşmanın hilelerini bildiğimize kanîz. Bu kanaatimiz, kafa ve kolların müsaadesi nisbetinde tayyare, vapur, top, tank, obüs ve bu muazzam harbin lüzum gösterdiği bütün mütelevvis malzemeyi imal hususunda bize cesaret vermektedir.

Düşmanın hilelerini bildiğimize kanîz. Bu kanaatimiz, kafa ve kolların müsaadesi nisbetinde tayyare, vapur, top, tank, obüs ve bu muazzam harbin lüzum gösterdiği bütün mütelevvis malzemeyi imal hususunda bize cesaret vermektedir.

Düşmanın hilelerini bildiğimize kanîz. Bu kanaatimiz, kafa ve kolların müsaadesi nisbetinde tayyare, vapur, top, tank, obüs ve bu muazzam harbin lüzum gösterdiği bütün mütelevvis malzemeyi imal hususunda bize cesaret vermektedir.

Bu ay içinde Amerika İngiltereye 800 tayyare teslim edecek

Nevyork 16 (A.A.) — İngiltere he-sabına çift motorlu bombardıman tayyareleri imal eden Baltimore'da ki meşhur fabrikanın sahibi Glen Martin, gazetecilere beyanatta bulunarak, Amerika havacılık sanayinin İngiliz siparişlerinin hepsini ifa edeceğini bu ay içinde İngiltereye 800 tayyare teslim edileceğini ve bu miktarın günden güne arttırılacağını söylemiştir.

Okularda matematik tedrisatı için yeni ve mühim kararlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Maarif Vekillikî matematik tedrisatını keyfiyet itibarile yükseltmek için bir taraftan bu hazırlıkları yaparken, diğer taraftan öğretmenler için ders verme hususunda yeni esaslar tesbit etmiştir. Bu esaslara göre, orta öğretim müesseselerinde matematik tedrisatı programlarında tesbit edilen matematik bilgileri vermek, muayyen bir disiplin içinde çocukların muhakeme melesesini inkişaf ettirmek gibi hedeflerini virmek için aktif bir metotla yapılacaktır. Matematik dersleri, talebe basit dileyici mevkiine bırakılarak ezber bir bilgi nakledilmeyecek, öğretmenler her tetkik ve muhakemeyi talebeye yaptıracaklardır.

Öğretmenler ders saati büyük bir kısmını alan takrirlerden ibtinab edecek, bir talebe tahtada, diğerleri defterleri üzerinde olmak üzere her mevzu bütün talebenin istisrakle incelenecektir. Bu incelemede talebe tamamen yalnız bırakılmıyacak, talebenin düşünme ve çalışmalarına istikamet verilecektir.

Bir okulda, bir sınıfın muhtelif şubelerinin ve diğer sınıfların matematik öğretmenleri arasına toplanarak yaptıkları tedrisat ve elde ettikleri neticeler hakkında görüşeceklerdir.

Öğretmenler ders saati büyük bir kısmını alan takrirlerden ibtinab edecek, bir talebe tahtada, diğerleri defterleri üzerinde olmak üzere her mevzu bütün talebenin istisrakle incelenecektir. Bu incelemede talebe tamamen yalnız bırakılmıyacak, talebenin düşünme ve çalışmalarına istikamet verilecektir.

Bir okulda, bir sınıfın muhtelif şubelerinin ve diğer sınıfların matematik öğretmenleri arasına toplanarak yaptıkları tedrisat ve elde ettikleri neticeler hakkında görüşeceklerdir.

Öğretmenler ders saati büyük bir kısmını alan takrirlerden ibtinab edecek, bir talebe tahtada, diğerleri defterleri üzerinde olmak üzere her mevzu bütün talebenin istisrakle incelenecektir. Bu incelemede talebe tamamen yalnız bırakılmıyacak, talebenin düşünme ve çalışmalarına istikamet verilecektir.

Bir okulda, bir sınıfın muhtelif şubelerinin ve diğer sınıfların matematik öğretmenleri arasına toplanarak yaptıkları tedrisat ve elde ettikleri neticeler hakkında görüşeceklerdir.

Öğretmenler ders saati büyük bir kısmını alan takrirlerden ibtinab edecek, bir talebe tahtada, diğerleri defterleri üzerinde olmak üzere her mevzu bütün talebenin istisrakle incelenecektir. Bu incelemede talebe tamamen yalnız bırakılmıyacak, talebenin düşünme ve çalışmalarına istikamet verilecektir.

Bir okulda, bir sınıfın muhtelif şubelerinin ve diğer sınıfların matematik öğretmenleri arasına toplanarak yaptıkları tedrisat ve elde ettikleri neticeler hakkında görüşeceklerdir.

Öğretmenler ders saati büyük bir kısmını alan takrirlerden ibtinab edecek, bir talebe tahtada, diğerleri defterleri üzerinde olmak üzere her mevzu bütün talebenin istisrakle incelenecektir. Bu incelemede talebe tamamen yalnız bırakılmıyacak, talebenin düşünme ve çalışmalarına istikamet verilecektir.

Bir okulda, bir sınıfın muhtelif şubelerinin ve diğer sınıfların matematik öğretmenleri arasına toplanarak yaptıkları tedrisat ve elde ettikleri neticeler hakkında görüşeceklerdir.

Öğretmenler ders saati büyük bir kısmını alan takrirlerden ibtinab edecek, bir talebe tahtada, diğerleri defterleri üzerinde olmak üzere her mevzu bütün talebenin istisrakle incelenecektir. Bu incelemede talebe tamamen yalnız bırakılmıyacak, talebenin düşünme ve çalışmalarına istikamet verilecektir.

Bir okulda, bir sınıfın muhtelif şubelerinin ve diğer sınıfların matematik öğretmenleri arasına toplanarak yaptıkları tedrisat ve elde ettikleri neticeler hakkında görüşeceklerdir.

Öğretmenler ders saati büyük bir kısmını alan takrirlerden ibtinab edecek, bir talebe tahtada, diğerleri defterleri üzerinde olmak üzere her mevzu bütün talebenin istisrakle incelenecektir. Bu incelemede talebe tamamen yalnız bırakılmıyacak, talebenin düşünme ve çalışmalarına istikamet verilecektir.

Bir A'man deniz mütehasşısının itirafı

Londra 16 (A.A.) — Almanyanın, çok tanınmış deniz mütehasşısı deniz yüzbaşısı Waldeyer Hartz «Münchener Neweste Nachrichten» gazetesinde yazdığı makalesinde Alman hava kuvvetlerinin, İngiliz deniz kuvvetlerine karşı bir şey yapmağa muktedir olduğunu itiraf ile Alman hava kuvvetlerinin İngiliz donanmasını imha edebileceği hakkında Nazi propagandası tarafından ileri sürülen nazariyeyi çerçetmektedir. Yüzbaşısı Waldeyer Hartz, makalesini bitirirken diyor ki:

İngiltere denizlere hâkim oldukça, İngiliz adalarının mağlûb edilemeyeceği fikrine istisrak ediyorum.

İngiltere denizlere hâkim oldukça, İngiliz adalarının mağlûb edilemeyeceği fikrine istisrak ediyorum.

İngiltere denizlere hâkim oldukça, İngiliz adalarının mağlûb edilemeyeceği fikrine istisrak ediyorum.

İnönü ansiklopedisi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

cüme ve telidif. Bunun İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesine esaslı bir mevzu olarak vermiştir. Edebiyat Fakültesi gerek Üniversiteler şubesiyle, gerek kıymetli diğer ilim adamlarımızın emekleriyle bir buçuk senedenberi çalışarak bu eserin birinci cildini tamamen bitirmiş bulunmaktadır. Bildiğiniz veçhile bu eserin aslı, zeyli harçe, dört cilttir. Tercüme ve telifin birinci cüzü itina ile ve aslındaki tabî tekniğine muadil bir surette basılmış ve yayılmıştır. Bir sene içinde birinci cild bitmiş olacaktır. İslâm Ansiklopedisinin bu söylediğim şekilde muvaffakiyetle hazırlanıp neşrine başlanmış olması, neşriyat kongresinin kararlarından bir diğerini daha yapmaya saik oldu. O da millî bir ansiklopedidir.

İnönü ansiklopedisi Yunanistan gibi komşu mülklerin de vücude getirdikleri bu bilgi hazinesini Türk irfanına vermeye Cümhuriyetin maarifinin başlı vazifelerinden biri saydık. Her zaman ve her surette Türk kültürünü kuvvetlendirme ve yaymak için direktifini ve himayesini esirgemiyen Büyük Şefimiz İsmet İnönüye bu tasavvuru arz ederek millî ansiklopedimize yüksek adlarını lütfetmeleri hususunda Başvekilimize beraber ricada bulduk. Kabul buyurdular. İnönü Ansiklopedisi tahminimize göre 14 - 16 cild olacaktır. 10 - 15 senelik bir zaman istemektedir.

Bu büyük işe baş olmanın ıca etliğim, matbuatımız ve edebiyatımız hayatında sebatlı ve devamlı çalışmaları yer almış bulunan kıymetli muharrir ve mebus arkadaşım Hüseyin Cahid Yalçın, bu müracaatımı güzel karşılamış ve bu işi deruhde etmiştir. Geniş bir mesaiye muhtaç olan bu teşebbüsü iyi idare etmek için Meşhur Adamlar Ansiklopedisinde muvaffak olmuş bulunan muallim ve muharrir, mebus arkadaşım İbrahim Alâettin Gövsav'ın da bilgi ve tecrübelerinden istifadeyi düşünerek heyetin umumî kâtablığını kendisine teklif ettim. Emek ve himmetlerini, lütfedip, bu işden esirgemediler.

6 cildlik Larousse du 20 ème Siècle İnönü Ansiklopedisine esas aldık. İnönü Ansiklopedisinin millî mahiyetini yerlerimiz ve kendi adamlarımız hakkında yeniden yazdırılacak maddelerle büyük miyasta temin edeceğiz. İşe başlamadan önce bütün dünya ansiklopedilerini topladık ve bir senedenberi tetkik etmiş bulunuyoruz. Her millet kendi zaviyesinde kendi kültürüne ehemmiyetli olan noktaları belirtmek suretiyle ansiklopedilerine millî bir çehre vermiştir.

İşî idareli ve sistematik bir surette yürütmek için Vekillikte Neşriyat Müdürlüğüne tabî olmak üzere bir büro kurulmuştur.

Dilimizin millî ve medenî sıfatları, teşekkül etmesi onun her cephesindeki kudretlerini inkişaf ettirmeye bağlıdır. Bunun için lügatler, ansiklopediler, gramer tetkikleri, her türlü tercümelere, terim mesaisi dikkat ve itina ile yapılacak, üstünkörü ve acele mesaiden kaçınılarak hakiki ilim adamlarına yaraşır şekilde çalışılacak ve bütün bu emekler senelerce sürecektir. Ancak bundan sonradan ki bugünkü vaziyeti biz imrendiren eserlere benzer eserler bizde de vücud bulabilecektir.

İnönü ansiklopedisi Yunanistan gibi komşu mülklerin de vücude getirdikleri bu bilgi hazinesini Türk irfanına vermeye Cümhuriyetin maarifinin başlı vazifelerinden biri saydık. Her zaman ve her surette Türk kültürünü kuvvetlendirme ve yaymak için direktifini ve himayesini esirgemiyen Büyük Şefimiz İsmet İnönüye bu tasavvuru arz ederek millî ansiklopedimize yüksek adlarını lütfetmeleri hususunda Başvekilimize beraber ricada bulduk. Kabul buyurdular. İnönü Ansiklopedisi tahminimize göre 14 - 16 cild olacaktır. 10 - 15 senelik bir zaman istemektedir.

Bu büyük işe baş olmanın ıca etliğim, matbuatımız ve edebiyatımız hayatında sebatlı ve devamlı çalışmaları yer almış bulunan kıymetli muharrir ve mebus arkadaşım Hüseyin Cahid Yalçın, bu müracaatımı güzel karşılamış ve bu işi deruhde etmiştir. Geniş bir mesaiye muhtaç olan bu teşebbüsü iyi idare etmek için Meşhur Adamlar Ansiklopedisinde muvaffak olmuş bulunan muallim ve muharrir, mebus arkadaşım İbrahim Alâettin Gövsav'ın da bilgi ve tecrübelerinden istifadeyi düşünerek heyetin umumî kâtablığını kendisine teklif ettim. Emek ve himmetlerini, lütfedip, bu işden esirgemediler.

6 cildlik Larousse du 20 ème Siècle İnönü Ansiklopedisine esas aldık. İnönü Ansiklopedisinin millî mahiyetini yerlerimiz ve kendi adamlarımız hakkında yeniden yazdırılacak maddelerle büyük miyasta temin edeceğiz. İşe başlamadan önce bütün dünya ansiklopedilerini topladık ve bir senedenberi tetkik etmiş bulunuyoruz. Her millet kendi zaviyesinde kendi kültürüne ehemmiyetli olan noktaları belirtmek suretiyle ansiklopedilerine millî bir çehre vermiştir.

İşî idareli ve sistematik bir surette yürütmek için Vekillikte Neşriyat Müdürlüğüne tabî olmak üzere bir büro kurulmuştur.

Dilimizin millî ve medenî sıfatları, teşekkül etmesi onun her cephesindeki kudretlerini inkişaf ettirmeye bağlıdır. Bunun için lügatler, ansiklopediler, gramer tetkikleri, her türlü tercümelere, terim mesaisi dikkat ve itina ile yapılacak, üstünkörü ve acele mesaiden kaçınılarak hakiki ilim adamlarına yaraşır şekilde çalışılacak ve bütün bu emekler senelerce sürecektir. Ancak bundan sonradan ki bugünkü vaziyeti biz imrendiren eserlere benzer eserler bizde de vücud bulabilecektir.

İnönü ansiklopedisi Yunanistan gibi komşu mülklerin de vücude getirdikleri bu bilgi hazinesini Türk irfanına vermeye Cümhuriyetin maarifinin başlı vazifelerinden biri saydık. Her zaman ve her surette Türk kültürünü kuvvetlendirme ve yaymak için direktifini ve himayesini esirgemiyen Büyük Şefimiz İsmet İnönüye bu tasavvuru arz ederek millî ansiklopedimize yüksek adlarını lütfetmeleri hususunda Başvekilimize beraber ricada bulduk. Kabul buyurdular. İnönü Ansiklopedisi tahminimize göre 14 - 16 cild olacaktır. 10 - 15 senelik bir zaman istemektedir.

Bu büyük işe baş olmanın ıca etliğim, matbuatımız ve edebiyatımız hayatında sebatlı ve devamlı çalışmaları yer almış bulunan kıymetli muharrir ve mebus arkadaşım Hüseyin Cahid Yalçın, bu müracaatımı güzel karşılamış ve bu işi deruhde etmiştir. Geniş bir mesaiye muhtaç olan bu teşebbüsü iyi idare etmek için Meşhur Adamlar Ansiklopedisinde muvaffak olmuş bulunan muallim ve muharrir, mebus arkadaşım İbrahim Alâettin Gövsav'ın da bilgi ve tecrübelerinden istifadeyi düşünerek heyetin umumî kâtablığını kendisine teklif ettim. Emek ve himmetlerini, lütfedip, bu işden esirgemediler.

6 cildlik Larousse du 20 ème Siècle İnönü Ansiklopedisine esas aldık. İnönü Ansiklopedisinin millî mahiyetini yerlerimiz ve kendi adamlarımız hakkında yeniden yazdırılacak maddelerle büyük miyasta temin edeceğiz. İşe başlamadan önce bütün dünya ansiklopedilerini topladık ve bir senedenberi tetkik etmiş bulunuyoruz. Her millet kendi zaviyesinde kendi kültürüne ehemmiyetli olan noktaları belirtmek suretiyle ansiklopedilerine millî bir çehre vermiştir.

İşî idareli ve sistematik bir surette yürütmek için Vekillikte Neşriyat Müdürlüğüne tabî olmak üzere bir büro kurulmuştur.

Dilimizin millî ve medenî sıfatları, teşekkül etmesi onun her cephesindeki kudretlerini inkişaf ettirmeye bağlıdır. Bunun için lügatler, ansiklopediler, gramer tetkikleri, her türlü tercümelere, terim mesaisi dikkat ve itina ile yapılacak, üstünkörü ve acele mesaiden kaçınılarak hakiki ilim adamlarına yaraşır şekilde çalışılacak ve bütün bu emekler senelerce sürecektir. Ancak bundan sonradan ki bugünkü vaziyeti biz imrendiren eserlere benzer eserler bizde de vücud bulabilecektir.

İnönü ansiklopedisi Yunanistan gibi komşu mülklerin de vücude getirdikleri bu bilgi hazinesini Türk irfanına vermeye Cümhuriyetin maarifinin başlı vazifelerinden biri saydık. Her zaman ve her surette Türk kültürünü kuvvetlendirme ve yaymak için direktifini ve himayesini esirgemiyen Büyük Şefimiz İsmet İnönüye bu tasavvuru arz ederek millî ansiklopedimize yüksek adlarını lütfetmeleri hususunda Başvekilimize beraber ricada bulduk. Kabul buyurdular. İnönü Ansiklopedisi tahminimize göre 14 - 16 cild olacaktır. 10 - 15 senelik bir zaman istemektedir.

Bu büyük işe baş olmanın ıca etliğim, matbuatımız ve edebiyatımız hayatında sebatlı ve devamlı çalışmaları yer almış bulunan kıymetli muharrir ve mebus arkadaşım Hüseyin Cahid Yalçın, bu müracaatımı güzel karşılamış ve bu işi deruhde etmiştir. Geniş bir mesaiye muhtaç olan bu teşebbüsü iyi idare etmek için Meşhur Adamlar Ansiklopedisinde muvaffak olmuş bulunan muallim ve muharrir, mebus arkadaşım İbrahim Alâettin Gövsav'ın da bilgi ve tecrübelerinden istifadeyi düşünerek heyetin umumî kâtablığını kendisine teklif ettim. Emek ve himmetlerini, lütfedip, bu işden esirgemediler.

6 cildlik Larousse du 20 ème Siècle İnönü Ansiklopedisine esas aldık. İnönü Ansiklopedisinin millî mahiyetini yerlerimiz ve kendi adamlarımız hakkında yeniden yazdırılacak maddelerle büyük miyasta temin edeceğiz. İşe başlamadan önce bütün dünya ansiklopedilerini topladık ve bir senedenberi tetkik etmiş bulunuyoruz. Her millet kendi zaviyesinde kendi kültürüne ehemmiyetli olan noktaları belirtmek suretiyle ansiklopedilerine millî bir çehre vermiştir.

İşî idareli ve sistematik bir surette yürütmek için Vekillikte Neşriyat Müdürlüğüne tabî olmak üzere bir büro kurulmuştur.

Dilimizin millî ve medenî sıfatları, teşekkül etmesi onun her cephesindeki kudretlerini inkişaf ettirmeye bağlıdır. Bunun için lügatler, ansiklopediler, gramer tetkikleri, her türlü tercümelere, terim mesaisi dikkat ve itina ile yapılacak, üstünkörü ve acele mesaiden kaçınılarak hakiki ilim adamlarına yaraşır şekilde çalışılacak ve bütün bu emekler senelerce sürecektir. Ancak bundan sonradan ki bugünkü vaziyeti biz imrendiren eserlere benzer eserler bizde de vücud bulabilecektir.

İnönü ansiklopedisi Yunanistan gibi komşu mülklerin de vücude getirdikleri bu bilgi hazinesini Türk irfanına vermeye Cümhuriyetin maarifinin başlı vazifelerinden biri saydık. Her zaman ve her surette Türk kültürünü kuvvetlendirme ve yaymak için direktifini ve himayesini esirgemiyen Büyük Şefimiz İsmet İnönüye bu tasavvuru arz ederek millî ansiklopedimize yüksek adlarını lütfetmeleri hususunda Başvekilimize beraber ricada bulduk. Kabul buyurdular. İnönü Ansiklopedisi tahminimize göre 14 - 16 cild olacaktır. 10 - 15 senelik bir zaman istemektedir.

Romanyada 12 fırka Alman askeri varmış

Bu kuvvet 18 fırkaya iblâğ edilecektir

Müstakil Fransız ajansına göre tahşidatın hedefleri

Londra, 16 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansının Romanya hududundan öğrendiğine göre, Alman emîn haberler, Romanyanın Almanlar tarafından müstakbel hareketler için bir üs olarak hazırlandığını teyid etmektedir. Köstencede parçütü unsurların bulunduğu görülmüştür. Bükreşte buldukları bildirilen Fransız mütehasşısı Saint-Nazaire'den gelmiştir. Bu mütehasşısalar Ploesti ile Yerköy arasında yeni bir petrol borusu koyulması içinde kullanılacaktır. Bu mütehasşısalar Nantes ile Saint-Nazaire arasındaki petrol borularını söküp buraya getirmişlerdir. Romanyaya getirilen bu boruların parçaları burada yerleştirilerek tanzim olunacaktır. Bu Fransızlar Romanyaya gelmeden evvel Ruhr havzasında 15 günlük bir staj yapmışlardır.

Alman kit'alarının durmadan fazlaşması yüzünden Romanyada çok şiddetli bir endişe hüküm sürmektedir. Halen Romanyada bulunan Alman kit'aları 12 fırka kadar tahmin edilmekte ve bunların yakında 18 fırkaya çıkarılacağı sanılmaktadır. Alman kit'alarının ekserisi Fransadan gelmektedir. Rumen aileleri nezdinde ikamet etmekte olan sübaylar, Paris'ten 8 günde Romanyaya gelmiş oldukları söylemişlerdir. Romanyada birçok «Renault» markalı kamyonlar görülmektedir.

Alman kit'alarının durmadan fazlaşması yüzünden Romanyada çok şiddetli bir endişe hüküm sürmektedir. Halen Romanyada bulunan Alman kit'aları 12 fırka kadar tahmin edilmekte ve bunların yakında 18 fırkaya çıkarılacağı sanılmaktadır. Alman kit'alarının ekserisi Fransadan gelmektedir. Rumen aileleri nezdinde ikamet etmekte olan sübaylar, Paris'ten 8 günde Romanyaya gelmiş oldukları söylemişlerdir. Romanyada birçok «Renault» markalı kamyonlar görülmektedir.

Alman kit'alarının durmadan fazlaşması yüzünden Romanyada çok şiddetli bir endişe hüküm sürmektedir. Halen Romanyada bulunan Alman kit'aları 12 fırka kadar tahmin edilmekte ve bunların yakında 18 fırkaya çıkarılacağı sanılmaktadır. Alman kit'alarının ekserisi Fransadan gelmektedir. Rumen aileleri nezdinde ikamet etmekte olan sübaylar, Paris'ten 8 günde Romanyaya gelmiş oldukları söylemişlerdir. Romanyada birçok «Renault» markalı kamyonlar görülmektedir.

Tahşidatın hedefi

Rumen askeri mümessillerinin tahminlerine göre, Alman tahşidatının hedefi, evvelâ Almanyanın işesini tehdid edebilecek siyasi ve sosyal karşılaşık korkularına karşı Romanyayı işgal etmek ve bundan başka cenubu şarki devletlerine, ve ezcümle Türkiye'ye tehdid icra etmekte ve aynı zamanda Yunanistan'a karşı ilkbahar hareketini hazırlamaktır.

Rumen askeri mümessillerinin tahminlerine göre, Alman tahşidatının hedefi, evvelâ Almanyanın işesini tehdid edebilecek siyasi ve sosyal karşılaşık korkularına karşı Romanyayı işgal etmek ve bundan başka cenubu şarki devletlerine, ve ezcümle Türkiye'ye tehdid icra etmekte ve aynı zamanda Yunanistan'a karşı ilkbahar hareketini hazırlamaktır.

Rumen askeri mümessillerinin tahminlerine göre, Alman tahşidatının hedefi, evvelâ Almanyanın işesini tehdid edebilecek siyasi ve sosyal karşılaşık korkularına karşı Romanyayı işgal etmek ve bundan başka cenubu şarki devletlerine, ve ezcümle Türkiye'ye tehdid icra etmekte ve aynı zamanda Yunanistan'a karşı ilkbahar hareketini hazırlamaktır.

Rumen askeri mümessillerinin tahminlerine göre, Alman tahşidatının hedefi, evvelâ Almanyanın işesini tehdid edebilecek siyasi ve sosyal karşılaşık korkularına karşı Romanyayı işgal etmek ve bundan başka cenubu şarki devletlerine, ve ezcümle Türkiye'ye tehdid icra etmekte ve aynı zamanda Yunanistan'a karşı ilkbahar hareketini hazırlamaktır.

Rumen askeri mümessillerinin tahminlerine göre, Alman tahşidatının hedefi, evvelâ Almanyanın işesini tehdid edebilecek siyasi ve sosyal karşılaşık korkularına karşı Romanyayı işgal etmek ve bundan başka cenubu şarki devletlerine, ve ezcümle Türkiye'ye tehdid icra etmekte ve aynı zamanda Yunanistan'a karşı ilkbahar hareketini hazırlamaktır.

Bir sene içinde yalnız 549 kitab basıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

1940 senesi içinde ancak 549 eser, evet topu topu 549 tanecek kitab çıkmış. 64 vilâyetli koca bir Türkiye'de bir sene ancak 549 kitab doğurabilmiş.

Sergide 549 eser teşhir olunuyor. Bir sene Türk müellifinin verebildiği bütün mahsul bu kadar. Ne utanılacak bir hall.

220 si edebî, 40 ı tarihî, 36 sı hukuk ve iktisad, 12 si felsefe, 23 si filoloji, 127 si sosyal ilimler, 18 i güzel san'atlar ve 73 ü tabiki ve nazari ilimlere aid 549 kitab.

Aralarında pek çoğu yemek kitabı ve hafif tercümelere olduğu halde...

İstanbul Üniversitesi ancak 30 kitab çıkarabilmiş... Koskoca bir üniversite, bir ilim merkezi için bu pek çok azdır. Talebenin kitabsızlıktan kıvrandığını her zaman işitiyoruz. Birçok derslerin kitablara elân mevcut değildir. Nasıl mevcut olsun ki, Üniversite ancak bir sene 30 kitabı neşrine imkân bulabiliyor.

Devlet neşriyatı da az. Hem pek az. Hususî kütüphanelerin ortaya koydukları da - pek azı müstesna - dışı dokunur şeyler değil...

Bu neşir kırsılığına sebep ne? Okunmuyor mu? Satılmıyor mu? Lüzum mu görülüyor?

Bunların hiç biri meselâ Üniversite için mazeret teşkil edemez. Nesir hayatımızı canlandırmak, kütüphanemizi zenginleştirmek, halkın eline muhtaç olduğu eserleri verebilmek için ne yapacak lüzumumuzdur?

Bu, mikrobu keşfedilmemiş bir hastalık değildir. Bu acı vaziyet karşısında yalnız ızdırab duymak da para etmez.

Başta Maarif Vekâleti olmak üzere hepimiz derhal faaliyete geçelim, ve irfan âlemimizi bugünkü hıcabâver vaziyetten kurtaralım.

Nu. Sa. Co.

Nu. Sa. Co.

Nu. Sa. Co.

Nu. Sa. Co.

Nu. Sa. Co.

Nu. Sa. Co.

Sivas - Erzurum istikraz tahvilleri büyük rağbet gördü

Ankara 16 (Hususi) — Son haftalarda satış arz edilen Sivas - Erzurum istikrazı yedinci tertib tahvilleri büyük alaka uyandırmıştır. Tahvillerin hepsi satılmış, birçok talebler karşılanamamıştır.

Amerika Hariciye Nazirinin nutkunun Japonyada akisleri

Tokyo 16 (A.A.) — Reuter: Dün Vaşingtonda «kira ile ve ödünç verme» kanunu lehinde Cordell Hull tarafından yapılan beyanat, umumi yetle tahric edici mahiyette görülmektedir.

Amerika hariciye nazirinin bu beyanatu, bütün Tokyo matbuatı

Şehir Haberleri

Yeni bir hırsızlık nevi çıktı: Peştemalçılık

Birçok kimseler, hamamdan çıkarken peştemallardan en işe yararını bellerine dolayıp, elbiselerini üzerine giyiyorlarmış. İki tanesi dün yakayı ele verdi

Son zamanlarda şehirde yeni bir hırsızlık nevi türemiştir. Bazı açık gözlerin ve sabıkaların keşfettileri bu sirket tarzı, bilhassa hamamcıları zarara sokmaktadır. Zira, bu usulü ihdas eden sabıkalar her nedense, peştemal meraklılardır. Usul şudur: Bu adamlar yıkanmak üzere her hangi bir hamama gitmekte, güzelce yıkanıp, temizlendikten sonra, hamamcının getirdiği peştemallardan en para ederini bellerine dolamakta, elbiselerini de peştemalin üstüne geçirdikten sonra, çıkıp gitmektedirler.

Bu şekilde vukua gelen birkaç vak'a son günlerde adliyyeye intikal etmiştir. Bunlardan en yeni ikisi Kasımpaşada Dimitrolanın hamamında geçmiştir. Bu bakımdan bilhassa Dimitrolanın bu yeni hırsızlarla başı derdedir.

Mehmed oğlu Ali isiminde biri Dimitrolanın hamamından yukarıdaki usulle bir peştemal çalmış, çarkarın hamamcının şüphelenmesi üzerine, yakayı ele vermiştir.

Suçlu Beyoğlu adliyyesine sevk edilerek, sulh ceza mahkemesinde ya pılan duruşması sonunda 3 ay 3 gün hapse mahkûm ve derhal tevkiif edilmiştir.

Gene aynı hamamdan, aynı şekilde bir peştemal çalan Ahmed isiminde bir genç de Beyoğlu sulh ceza mahkemesinin kararına, 1 ay 3 gün mevcet hapse mahkûm olmuştur.

Bu yeni usul taammüm ederse, yankesicilik, kaldırımcılık, zarfçılık gibi sabıkalı mesleklerinin yanına galiba bir venisi daha ithal edilecektir: «Peştemalçılık!»

Valinin dünkü teftişleri

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, dün Beyoğlu mntakasını gezerek yol faaliyetini ve temizlik işlerini teftiş etmiştir.

Küçük haberler

Dünkü ihracatımız 70 bin lirayı bulmuştur. Kara yolu yapılan sevkiyatı Macaristana hali, Romanyaya hayyar, İsveç'e fındık, Bulgaristan ve Yunanistana balık göndermiştir.

Mensucat fabrikalarımızın iş tihsalı memnuniyet verici bir şekilde artmıştır. İplik fabrikalarımızın günlük istihsalı 5,6 bin kiloyu bulmaktadır. Bu suretle piyasada iplik ve ziyetin gittikçe düzeleceği ve bu ziyetin dokuma işleri üzerinde büyük tesiri olacağı alâkadarlar tarafından bildirilmektedir.

Sultanhamamında, fazla fiyatla kumaş satan Armenak Keyifir isiminde bir manifaturacı ihtikâr suçundan Adliyyeye vermiştir. Suçlu hakkın da, Müddeiumumlukçe tahkikata başlanmıştır.

Beyoğlunda Karaoğlan sokağında 6 numaralı ikbale aid evden dün yangın çıkmışsa da, iftâyenin vaktinde müdahâlesile söndürülmüştür. Yangının ne suretle vukua geldiği araştırılmaktadır.

Belediye İktisad Müdürlüğü memurları dün şehrin muhtelif semtlerinde, tesbit edilen fiattan fazlaya et satan bazı kasabaları yakalamışlardır. Bu kasabalar ihtikâr suçuna adliyyeye verilmişlerdir.

İkkokul başöğretmenleri bugün Eminönü Halkevinde bir toplantı yapacaklardır. Bu toplantıda ikokullara adli muhtelif meseleler görüşülecektir.

Fiat mürakabe komisyonunun dün yaptığı toplantı

Komisyon perakendeci kasabaların itirazını haklı buldu, perakende et fiatlarına bir miktar zam yapılacak, hangi mağazaların lüks sınıfa ithal edilecekleri kararlaştırıldı

Fiat mürakabe komisyonu dün vali ve belediye reisi Lütfi Kırdarın riyesinde toplanmıştır. Komisyon perakendeci kasabalar tarafından yapılan itirazlar üzerine piyasada yaptığı tetkikleri ikmal etmiştir. Komisyon tetkikleri neticesinde, perakendecilerin zarar etmekte olduklarını görmüş, ve bir gün evvelki canlı hayvan borsasına göre tayin edilen perakende et satışlarına zam yapmağa karar vermiştir. Binaenaleyh bir gün evvelki canlı hayvan borsasına göre dağlık ve karamanda bir iki misli ve kıvrıçta iki üç misli zam kabul olunmuştur. Toptancılar da kasabalara dağlık ve karamanda için kiloda 10, kıvrıçta 12 kurus bırakacaklardır. Kıvrıçlarda 2-3 misli zam kabul edilmesi bu etin daha az randımanlı ve daha zayıf olmasından ileri gelmektedir.

Gıda maddeleri hakkında komisyon tarafından evvelce tayin edilen yüzde nisbetleri Vekâlete bildirilmiştir. Vekâletin cevabı geldikten sonra ark fiatı tesbit edilecektir.

Gıda maddeleri hakkında komisyon tarafından evvelce tayin edilen yüzde nisbetleri Vekâlete bildirilmiştir. Vekâletin cevabı geldikten sonra ark fiatı tesbit edilecektir.

Gıda maddeleri hakkında komisyon tarafından evvelce tayin edilen yüzde nisbetleri Vekâlete bildirilmiştir. Vekâletin cevabı geldikten sonra ark fiatı tesbit edilecektir.

Gıda maddeleri hakkında komisyon tarafından evvelce tayin edilen yüzde nisbetleri Vekâlete bildirilmiştir. Vekâletin cevabı geldikten sonra ark fiatı tesbit edilecektir.

Gıda maddeleri hakkında komisyon tarafından evvelce tayin edilen yüzde nisbetleri Vekâlete bildirilmiştir. Vekâletin cevabı geldikten sonra ark fiatı tesbit edilecektir.

Gıda maddeleri hakkında komisyon tarafından evvelce tayin edilen yüzde nisbetleri Vekâlete bildirilmiştir. Vekâletin cevabı geldikten sonra ark fiatı tesbit edilecektir.

Gıda maddeleri hakkında komisyon tarafından evvelce tayin edilen yüzde nisbetleri Vekâlete bildirilmiştir. Vekâletin cevabı geldikten sonra ark fiatı tesbit edilecektir.

Gıda maddeleri hakkında komisyon tarafından evvelce tayin edilen yüzde nisbetleri Vekâlete bildirilmiştir. Vekâletin cevabı geldikten sonra ark fiatı tesbit edilecektir.

Gıda maddeleri hakkında komisyon tarafından evvelce tayin edilen yüzde nisbetleri Vekâlete bildirilmiştir. Vekâletin cevabı geldikten sonra ark fiatı tesbit edilecektir.

Gıda maddeleri hakkında komisyon tarafından evvelce tayin edilen yüzde nisbetleri Vekâlete bildirilmiştir. Vekâletin cevabı geldikten sonra ark fiatı tesbit edilecektir.

Gıda maddeleri hakkında komisyon tarafından evvelce tayin edilen yüzde nisbetleri Vekâlete bildirilmiştir. Vekâletin cevabı geldikten sonra ark fiatı tesbit edilecektir.

Gıda maddeleri hakkında komisyon tarafından evvelce tayin edilen yüzde nisbetleri Vekâlete bildirilmiştir. Vekâletin cevabı geldikten sonra ark fiatı tesbit edilecektir.

Gıda maddeleri hakkında komisyon tarafından evvelce tayin edilen yüzde nisbetleri Vekâlete bildirilmiştir. Vekâletin cevabı geldikten sonra ark fiatı tesbit edilecektir.

Doğru değil mi?

Havagazi şirketinin nazarı dikkatine

Gedikpaşada, Tiyatro caddesi bitişğinde Esircikemalettin sokağı denilen berbad bir yol vardır. Bu yolu geniş fasıllarla konulmuş birkaç havagazi lâmbası aydınlatır. Işıkları söndürme karamile beraber, bu lâmbalar da söndürülmüş, fakat bir daha da yanmamıştır. Işıkları maskeleme ve söndürme mecburiyeti kalkalı aylar oluyor. Buna rağmen Esircikemalettin mahallesi, bu karardan istisna edilmiş gibi kapkaranlıktır. Bu sokakta Oturan bir arkadaşımız, Havagazi Şirketine müracaatla, lâmbaların yakılmasını, kranlıktan dolayı çok müşkülât çektiklerini söylemiş. Aldığı cevap şu:

— Işıkları maskeleme kararının tatbiki sırasında belediyeden söndürmek için emir almıştık. Henüz müsaade gelmediğinden maalesef yakamayız.

Bir kırtasiyecilik nümunesi. Bunu bir tarafa bırakalım. Belediyeye unutmus olabilir. Havagazi Şirketi bunu Belediyeye hatırlatamaz mı? Bu kadar basit işlerin formalitelere sıkı sıkı sarılmak bize biraz garib geliyor, diyoruz.

Doğru değil mi?

Hırsız kardeşler

Zabta, dün müteaddid hırsızlıkların faili olan iki kardeşi yakalamıştır.

Bunlar sabıkalı hırsızlardan Ali ile kardeşi Yaşardır. Bir müddet evvel bir hırsızlık sebebi kuran ve müstereken çalıyan hırsız kardeşler, evvelki gece Aynahçesmede Aristinin dükkânından bazı eşya çalarlar kendilerini kolliyan memurlar tarafından cürmü meşhud halinde yakalanmışlardır.

Hırsız kardeşler, haklarındaki tahkikat evrakile adliyyeye teslim edilmişlerdir.

Asker ailelerine yardım parası nasıl tahakkuk ettirilecek

Muhtaç asker ailelerine yapılacak yardım ve yardımla mükellef vatandaşların tâbi olacağı hususat hakkında hazırlanan yeni esaslar dün bütün alâkadarlara bildirilmiştir.

Yeni şekle göre, asker ailelerine yardım parası tahakkuk ettirilerek, mükelleflerin kazanç beyannameleri, esas vaziyetleri ve emlak vergisi esas tutulacaktır.

Bu suretle şimdiye kadar bazı semtlerde yanlış bir şekilde ayrı ayrı yapılan tahakkuklar tashih olunacaktır.

Ölü namına sahte borç senedi yapılmışlar

1 inci ağırceza mahkemesinde görülmekte olan bir sahtekârlık davası dün telâkî edilmiştir.

Suçlu Ali Haydar ile arkadaşı Ömer Lütfi haklarındaki iddiaya göre, Sava isminde ölmüş bir adam namına sahte bir borç senedi yapılmışlar. Savadan alacaklı olduklarını iddia ederek, ölümlü ailesine müracaat etmişlerdir. Fakat, sahte iş meydana çıkmış ve suçlular adliyyeye verilmişlerdir.

1 inci ağırceza mahkemesi uzun müddet devam eden muhakeme sonunda, suç delilleriyle sabit görmüşür. Her iki suçlunun da 3 er sene müddetle hapislerine karar verilmiştir.

Eminönü Halkevinde konser ve temsil

Eminönü Halkevinde:
1 — 18/1/1941 Cumartesi akşamı saat 20.30 da İstanbul Konservatuarı orkestrası profesör Seyit'in Asal'in idaresinde Evimiz salonunda bir konser verecektir.

2 — 19/1/1941 Pazar akşamı saat 20 de Dr. İhsan Şükrü Aksel (Sporun bünye ve karakterle alakası) mevzuunda bir konferans verecek ve temsil şubemiz (Hisse Şayia) piyesini temsil edecektir.

Bu konser ve toplantıya gelmek isteyenlerin giriş kartlarını büromuzdan almaları rica olunur.

Yüksek iktisad ve ticaret mektebinin 58 inci yıldönümü

Dünkü içtimada bulunanlar

Yüksek İktisad ve Ticaret mektebinin 58 inci yıldönümü dün öğleden sonra merasimle kutlandı. Bu münasebetle mektebe yapılan merasimde, vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar, mektebin eski müdürlerinden Büyük Millet Meclisi iktisad encümeni reisi İsmail Hakkı Sabuncu, Elazığ mebusu Fethi Altay, profesörler ve eski mezunlar ve talebeler hazır bulunmuşlardır.

İstiklâl marşından sonra kürsüye gelen mektep müdürü doktor Nihad Sayan, mektebin tarihini anlatmış, melekete yaptığı hizmetleri tebarüz ettirmiş ve bugün mevcut 1500 talebeden yüzde 80 ini tüccar çocukların teşkil ettiğini bildirmiştir.

Mektep müdürü müteakiben, mektebin yalnız ilmi ve nazarı tedrisatle değil, aynı zamanda mesleki ve tatbiki mesele talebelerin % 63 gibi mühim bir ekseriyetinin ticaret mekteplerinin laboratuvarı demek olan şehirlerin büyük iktisadi ve ticari müesseselerinde bilfiil çabıklarını söylemiştir.

Nihad Sayan öğleden sonra mesleki sahada çalışma sistemini bütün talebeye teşmil için yeni tedbirler alındığını bildirmiş ve davetilere teşekkür ederek sözlerini bitirmiştir.

Mektep müdürü müteakiben, mektebin yalnız ilmi ve nazarı tedrisatle değil, aynı zamanda mesleki ve tatbiki mesele talebelerin % 63 gibi mühim bir ekseriyetinin ticaret mekteplerinin laboratuvarı demek olan şehirlerin büyük iktisadi ve ticari müesseselerinde bilfiil çabıklarını söylemiştir.

Nihad Sayan öğleden sonra mesleki sahada çalışma sistemini bütün talebeye teşmil için yeni tedbirler alındığını bildirmiş ve davetilere teşekkür ederek sözlerini bitirmiştir.

Büyük fen adamları

(Başarık 2 nci sayfa)
pardi. Acaba neler yazıyor, diye düşünerek okumaya koyuldu. Zavalı dostu hastalık geçirmişti. Sağlamdı. O menhus adaların iklimine kim dayanabilirdi ki, neyse çok şükür ki atlatmıştı. Wallace'in bazı fikirleri vardı. Kendisinin akıl danışmak istiyordu. Darwin, kendi kendisine: Bakalım bu fikri neymiş? diye söyledi ve gözleri şu satırlara takıldı:

«Cinslerin menşei ve tabii istafanın oynadığı rol hakkında bazı tasavvurların var...» Ne?... Ne?... Darwin, A. R. Wallace'in «bu düşüncelerimi, bundan evvelki tezlerimi hüsnü telâkî eden Lyell'e arz edilmekle kâfi derecede lâvik ve ehemmiyetli bulduğum takdirde çok sevinceğim» diye biten uzun ve muvafak mektubunu ağır ağır ve iztirabla okudu. Fakat hiç renk vermedi. Kâğıdı tutan elleri titremedi bile. Her şey ortak olan karısını da çağırmadı. Yalnız gözlerini yumdu ve lâvik olmayarak uğradığı cezayı sinesine çekti.

Bütün hülyaları uçmuş, ömrünü verdiği çalışması bir anda yok olup gitmişti. Tâ uzaklardan gelen bir ses, Wallace'in sesi onu mahv ve harap etmişti. Zira Wallace, anaçık, dobra bir sesle Darwin'in yıllardır üzerinde emek verdiği fakat nesrey lemediği nazariyeyi tam ve mükemmel bir şekilde ortaya koymuştu. Darwin kalbini yokladı. Yanısta kendisini veneden rakibine karşı hiç bir nefret, kıskançlık duymadığını anladı. Bir an için bile olsa, hakçası

kendisinin olan «buluş şerefini» dan koparıp almayı düşünmüştü. Fakat üzerinde çalıştığı on bin böceği, yirmi kocaman yılı ve diğbir kıymet ifade etmeyen falarca not yığını düşünmüştü. nunda kendi kendisine sordurdu: — Wallace'a ne suretle ve ne bir şekilde faydalı olabilirim? (Arkası var) İbrahim Hakkı

Bir randevu evi başlatıldı. Beyoğlunda Eleni isiminde randevu bir kadının evi başlatıldı. den Nebahat, Bakıye, Naima, adlarında 4 kadın bulunmuştur. Randevuculuk yaptığı delilleri bit görülen Eleni adliyyeye teslim edilmiştir.

Şehir Tiyatrosu Tepebağında drama kısmında Akşam saat 20.30 APTAL — Son haftası İstiklâl caddesinde Komedi Akşam saat 20.30 da Paşa Hazretleri — Son hafta —

Doktor I. Zati Öğel Belediye karışındaki muayenehanesinde öğleden sonra muayenehanesini kabul eder.

ŞARK SINEMASI (Eski Eklr) Bu akşam, Tam 9 da BÜYÜK GALA Müsamesesile SINEMANIN VÜCUDA GETİRDİĞİ EN FEVKALADE bir film olan ARABACININ KIZI DUNYAŞKA (Aşk ve Hayal) filmi gösterecektir.

Meşhur Rus Eđibi ALAKSANDR PUŞKİN'in Romanından. Oynayanlar: HEINRICH GEORGE ve HILDE KRAHL Bu Süper Film, BALALAYKALARI, ÇİĞAN MÜZİĞİ, ŞARKILAR, DANSLARI ile Canlandırdılan Çar Rusyasının gözler kamaştırıcı bar hayatının tehlikelerine maruz kalan ve Hüsar Subayı MINSKİNİN sahte vâitlerine kanıp sukut eden basit ve güzel DUNYAŞKA'nın Teci hikâyesidir. Numaralı yerlerinizi önceden tedarik ediniz.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey gaze telerde bir havadis vardı. ... Tramvaylara atılanlar son günlerde yok denilecek derece de azaldığı için. ... Para cezaları kalıyor. ... Hasan Bey — Tabii birader, tramvaya atılmak için basamaklar da yer bulmak lâzım.

Askeri vaziyet

(Başarılı 1 inci sayfada)

Üçler ittifakı aktolunduğu zaman ve daha sonra muhtelif vesilelerle izah etmeğe çalıştık ki bu ittifak Birleşik Amerikayı ne İngiltereye ve ne de hatta Çine harb malze - mesi vermekten çekinmeyecek - tir; bilakis Amerikada, İngiltere ile tam bir iş birliği temin etmek bu - susunda henüz tereddüd edenlerin çoğunu bu iş birliği lehine meylet - tirecektir. Filvaki Üçler ittifakı Bir - leşik Amerika ile İngiltereyi birbir - lerine daha ziyade kaynaştırmaya yarayıştır.

Bu ittifak, esas itibarile, Birleşik Amerikanın Mihver devletlerine karşı harbe girmesini menetmek içindir; çünkü Amerikanın Mihver devletlerine karşı harbetmesi Ja - devletlere da ona karşı otomatik bir ponyayta harbe sokacaktır. Fakat Bir - leşik Amerikanın Mihver devletle - rine karşı harbe girmesi şimdilik ba - his mevzuu olamaz. Çünkü onun hava ve kara orduları böyle bir müdahaleyi müessir kılacak mahi - yette değildir. Bu sebeble Birleşik Amerikanın harbe girmesi, onun deniz, hava ve kara teslimat prog - ramları nihayete ermeden, yani 1942 yılından evvel, düşünülmez - di. O zamana kadar ise, Birleşik A - merika, Üçler ittifakı mucibince Japonvayı kendii alevinde harbe tahrik etmeden, İngiltereye uçak, top, silâh, harb ve ticaret gemisi verebilir.

İşte şimali Amerika, bu vaziyet - ten ve Üçler ittifakının ona ver - mekte olduğu imkânlardan azami istifade ederek, şimdiki bir taraftan İngiltereye verilmesi mümkün olan şeyleri şimdiden vermeye ve diğer cihetten harb sanavini ve harb ist - tihalatını son hadlere kadar, in - tihaf ettirmeye çalışmaktadır. Bun - dan maksad, İngiltereye yardım im - kânlarını en son derecelere çıkar - mak olduğu gibi hiszati Birleşik A - merika için emsali görülmemiş bü - yük bir donanma ile büyük birer kara ve hava orduları yaratmaktır.

Fakat Birleşik Amerika, harb sa - nayı ve mahsulâtını en son dere - celere çıkararak İngiltereye istedi - ği kadar uçak, silâh ve gemi ver - mekte imkânlarını elde ettiği takdir - de bile, İngiltere bunları satın al - mak için dolara malik olmadığından ve kredi usulü ile bazı ih - tilâflarla tadsızlıklara sebebiyet ve - rebileceğinden, Amerika cümhur - reisi ve hükümeti İngiltereye ve te - cavüze uğruyan diğer memleketlere harbe devam için muhtac oldukları her şeyi ödünç suretile vermeyeği ka - rarlaştırmıştır. Ancak bu kararı tat - bık sahasına koyabilmek için hükü - metin bu babda Birleşik Amerika kongresine tevdi ettiği kanun lâvi - halarının tasvibi lâzımdır. Görül - yor ki, harbin mukadderatı şu an - da Birleşik Amerika kongresinin bu lâvihaları karşısında sececeği, kabul - edilebilir ve esaslı surette tadil - gibi, hareket tarzına bağlı bulun - maktadır.

Lâvihaların aynen veyahud e - hemmiyetli tadilatla kabul edil - meleri halinde İngiltere, ve anlaşıl - dığına göre hatta Yunanistan ve Çin bile Amerikadan muhtac ol - dukları harb malzemelerini, bedel - lerini dolara tediyeye lüzüm gör - meksizin, ödünç suretile alabile - ceğlerdir. Bu, İngiltere için yalnız kurtuluş değil, aynı zamanda ga - lebe şansı demektir. İngiltere bu - leğin askere değil silâha ve bilhassa uçakla gemiye muhtacdır. Amerika kongresi Ruzveltin lâvihalarını ka - bul ve tasdik ettiği takdirde İngil - tere, Almanyaya karşı da zamanda ezici bir hava tefevvuku elde ede - cek ve bununla harbin talihini ken - di tarafına çevirecektir.

Lâvihaların kabulü İngiltereye, Amerikadan bir miktar yeni ve es - ki küçük harb gemileri de temin e - deceği için bunlarla onun ticaret ge - mi tonaj zayıfatı azalmış olacaktır. İngiltere geçen harbe olduğu gibi zaferi temin için muhtac olduğu 100 tûmenlik bir kara ordusunu süratle teslim için de Birleşik Amerikaya muhtacdır. Görülüyor ki Ruzvelt lâ - vihalarının kongrece de kabulü yal - nız İngiliz teslimat meselelerini de - ğil, aynı zamanda İngilterede para müşküllerini de hallediyor.

Fakat şüphe yoktur ki, bu dedi - ğimiz sadece, lâvihaların kabulü ha - lindedir dedik büküvey hal ve tesviye edilmiş oluyorlar. İngilterenin, mu - htac olduğu harb vasıtalarını lüzüm gördüğü miktarlarda olarak bitüil alabilmesi için ise bittabi aradan bir zaman geçmesi lâzımdır. Çünkü lâvihaların kabulü ile birçok fabri - kalar tadil veya tevsi olunacakları gibi birçok fabrikalar da yeniden inşa olunmak ihtiyacındadırlar.

İşte bütün bunlardan günün ve hat - ta bu harbin en ehemmiyetli ve kat - kat iki meselesi çıkmaktadır. 1. Lâvihaların kabulü halinde dahi İngiltere, acaba bütün Amer - kan harb silâh hazırlıklarının tamam - lanarak fabrika ve imalâthanelerin (Devamı 7 inci sayfada)

Haşerat yuvalarında 3 gün

Katil, hırsız, esrarkeş serseriler arasında neler gördüm?

Röportajı yapan : Nusret Safa Coşkun

— 12 —

Üçüncü gece ve netice

Haşerat yuvalarında üçüncü günün gündüzünü, müşterileri seyrek kahvelerde, konuşmalara kulak sa - firini olarak geçirdim. Bu konuş - malarda edindiğim intubaları, yazı - ma arzetaşım. Aralarında üç gün üç gece kaldığım cemiyet üyelerini, pek çoğu suçlarını cemiyetin hatası yüzünden işlemişlerdi ve ge - ne aynı hatanın neticesi olarak de - vamiyettiriyorlar. Şüphesiz yok ik, iç - lerinde doğuştan suç işlemeye isti - dadlı pek çok insan var. Meshur Lombrozonun dediği gibi, belki su - çu, suçlunun kendisinde bulunan âmiller doğurmaktadır, bazı kimse - ler belki yaradılıştan mücrimdir. Fak - kat bunlar bir memlekette tabular teşkil edecek kadar çok olamazlar. Birkaç yadırgatılmamış, tesad - üfen suç işleyen, hapishaneden çık - tuktan sonra sırf «sabahkah» oldu - ğu için bütün kapılar yüzüne kapandı - ından serseriliği mecburi meslek it - tihaz etmek zorunda kalan genç adamı gözünüzün önüne getiriniz. Bu adam doğuştan serseri değildir. Mademki, bu işi beceremeyen iz - trabı içindedir; su halde nasıl olur da ona, sen talihine küs, tabiat seni böyle haketmiş, böyle kalmışa mahkûmsun diyebiliriz. Ceza naza - riyeleri arasında mühim mevkiî o - lan sosyolojik mektebin görüşü bu - rada çok güzel tebarüz ediyor. Su - çu doğuran âmiller içtimali muhit - tedir.

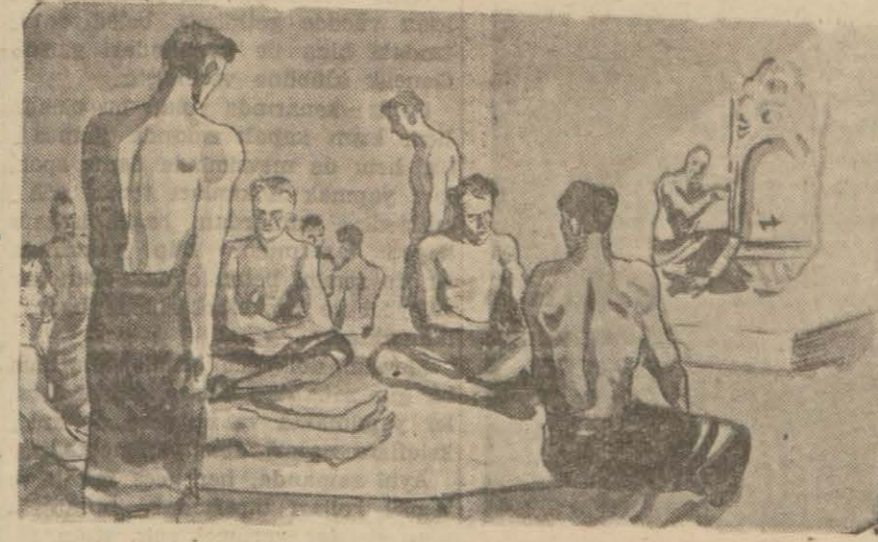
Benim üç günde tesadüf ettiğim bütün serseriler tesadüfî suçların zümresindedir ve cemiyetin hiçbir şekilde himayesine mazhar olma - dikları için de suçu işlemeye itiyad haline getirmişlerdir. [*] Daha ge - niş bir izah yoluna sapmazdı kendi hesabıma doğru buluyorum. Ne demek istediğim açıktır. Bu da bir teskilât meselesi.

İmralı adasının müsbet neticele - rinden sonra ne yapmalı diye değil, yapılacak işe başlamalıyız, diye dü - şünmeliyiz. Hemen de işe hapishane - lerinden başlamalıyız. Çünkü, hap - ishanelerimiz birer islah müessesesi olmakta çok uzaktırlar. Mukadderatın boynuna taktığı bir halka ile hapishaneyi sürüklenen bir tesadüfî suçlu, hapishaneden bir takım kötü huylar, âdetler alarak çıkarıyor. Bu kadar da değil, bir çol - karı için artık cemiyetin arasına gir - mek imkânları kalmadığından hiç bir delayı ve himaye gösterdiklerin - den almayı yeni bir serserilik devri açılıyor. Alâkadarları bu şekilde et - rafında çok hassas olmağa davet e - diyorum. Bir müddet evvel İstanbul polisinin sabikalıları yol işlerinde çalıştırmak teşebbüsüne geçtiğini yazmıştık. Bu işin daha esaslı bir surette organize edilmesi çok fay - dalı olacaktır.

Bir hamam âlemi

Şimdi size son gecenin intubala - rını anlatayım: Gece hırsızın hamama götü - receğini bey ağabey dedi. Bazılarını - mız da geceyi hamamda geçirirler. Görülecek bir yerdir.

(*) Meshur cesaci Ferri suçluları şöyle tasvir eder: Doğuştan suçlular, ihtiraslı suçlular, mecnun suçlular, tesadüfî suçlular, itiyadlı suçlular. Be - nim gördüğüm son iki sınıftandı.

Gayri ihtiyari sordum:

— Biz de soyunupta mı girece - ğiz.

— Uzun zaman kalmak için bu - lazım!

— Bu da benim işime gelmez.

— Şöyle kapıdan bakamaz mıyız?

— Bir deneriz bey ağabeyciğim!

— Hamam gece yarısından sonra a - çılıyorymuş.. gündüzün bir pazar ha - mamı olarak işliyor, geceleyin pey - kelerinde misafirleniyor ve bir gece ömrüleri tahsis e - dilmiş, muhtelif bakımlardan hoş görülmüyormuş ise de, hamamcı, gündüzleri uğrayan pek mahdud mü - şteri ile, işi yürütmeye mecbur ve ziyeti idareye mecbur oluyormuş..

— Gece yarısından itibaren lâzım - da. Gene bir çok haserat yuvaları do - laştık. Küşe başlarında ceyyan e - den esrarçengiz almı sâtm muame - lelerini gözetledik (*) Zanneder - sem, saat gecenin birini bulmuştu.

Rehberim:

— Artık gidelim!

Dedi.

Birçok zifiri karalık sokaklar se - cetik, köşeler kıvrıktık. İşte bir hamamın önündeyiz.

Haramın manzarası

Küçük ve dar bir kapı bizi ha - mamın oldukça geniş antresine bi - raktı. Görünürlerde kimse yok. Reh - berim:

— Hepsini içerdeler!

Dedi.

Bizi süzen ve bilhassa bana dik - katle bakan tellâk kılığın bir adama - da:

— Yabancı yok.. diye teminat - verdi.. içerde birini arayacağız.

Hamamın iç kapısını açtı. Ke - lih bir koku genzimi, zehirli gaz ha - lindedir fısırlayan bir duman gözlerimi yaktı.

Gözlerimin yanması geçince gör - düğüm manzara cidden garibtı. Bu - nu size nasıl anlatmalıyım?

Göbek taşı bir et yığını halinde bulunuyordu. Yatanların başları ne - rede, ayakları nereye gidem, kollari - ne tarafta belli değil. âdetta birbir - lerine kenetlenmiş gibiydiler.

Hamamın dört tarafında, hal - vetlerinde yüze yakın insan seril - miş yatıyordu. Hepsini tasarrufla - rına boylu boyunca uzanmışlardı. Arka üstü yatıp, ellerini başının al - tına yastık yapmış, gözleri kubbe - nin deliklerinde, sigaralarından de - rin nefesler çekenlerde pek çoktu.

Burada nazarı dikkatimi celbeden

[*] Esrar, eroin piyasası..

nokta, geceleyenlerin umumiyetle genç oluslarıydı. İçlerinde çocuk yaşta denemek olanlar da vardı.

Rehberimin bunlar hakkında ver - diği izahatı yazabilmek için çok re - alist olmak icab ediyor. Bu da ka - lenin ve gazete sütununun kaldı - rılmayacağı sikkette bir hareket olac - k.

Sıcağa ve kokuya uzun müddet tahammül edemedim.

Çıktık.

Artık serseriler üç gün üç gecelik misa - firet sona ermiş bulunuyordu.

Beni caddeye kadar tesvi eden gece hırsız dostuma teşekkür ede - rek ayrıldık o:

— Ağabey dedi.. her şeyi gör - düm müsteri öğrendin. Yalnız biri kaldı.

Merakla sordum:

— Nedir o?..

Bu sefer öyle cebinden küçük bir paket çıkardı:

— Eroin çekmedin.. şu meredin - de ne olduğunu öğrensene..

— O eksik kalsın, dedim.. bana - gelmez..

Arkamda enteresan bir âlem bı - rakmıştım. Fakat öğrenerek, kor - karak, nefret ederek değil, acıya - rak.. Onların günahkâr oluşunda ce - miyetin ortaklığı düşünerek, üzü - lerek.. uçurum kenarlarına yakla - şanlara elimizi uzatmadığımız için iztirab duyarak.. hâlâ bu işi ehem - miyetle mütenasib bir şekilde ele almadığımızı hatırlayıp endişe ede - rek..

Arkamda cemiyet sürgünlerin - den mürekkebi bir âlem bırakmış - tım. Bu âlemin tetkikini, adliyecile - rimize, polisimize ve.. ictimaiyat - çılarımıza bırakıyorum.

BİTTİ

Nusret Safa Coşkun

Not:

Yazımda anlattığım eşhasın ba - rındığı kahvelerden 6 numaralısını idare eden M. Baba isiminde bir sa - histan mektub aldım. Bu kahve sa - hibi, cidden güzel ve etraflı yazdığı mektubda, yazımın arasında kahve sinin de isminin geçtiğini söyleye - rek, filhakika bu tip insanların ka - vesinde barındığını, fakat aslâ ero - in vesaire kullanmalarına müsaade etmediğini yazıyor. Ben bu şahsın kahvesine uğradığımı hatırlıyım - yorum. Kendisinin tarif ettiği kah - ve bana yabancısı değil. Yazımda da 6 numaralı kahve diye bir ka - yıd yoktur. Binaenaleyh 6 numaralı kahve sahibi müsterih olabilir. Bu münaşeretle hakkımda kullandığı teveccühkâr cümlelere de te - şekkür etmek vazifemdir.

Nu - Sa - Co

Hâdiseler Karşısında

ET MESELESİ

Meraklı geldi:

— Gene et meselesi, merak et - tim.

Dedi, yüzüne baktım:

— Ben sana her zaman, etiyeye sül - tülüne karışma, diye tembih etmez miyim?

— Orası öyle amma, ne yapay - ım çenem durmuyor karaberi okuy - rum. Gel şu havadisleri beraber oku - yalım.

— Sen oku, ben dinlerim.

Okudu:

«Belediye İktisad Müdürlüğü murakibule belediye müfettişleri dün şehrimizdeki kasabaları umumî bir teftişten geçirmişler ve hayvan borsasında ayaktan satış fiatının bir mislinden fazla fiatla satın kasabalar hakkında ceza zaptı tan - zimi etmişlerdir.»

— Mükemmel bir iş, cezayı ve - rir, akılları başlarına gelir. Bir daha böyle şeyler yapmazlar?

— Öyle diyorsun amma merak ettim. Sakın bu ceza onların bir misli fazla fiattan kazandıklarının yüzde biri, hatta daha az olmasın. Böyle cezayı insan kazancının ze - kâtı olarak ta verir de..

— Hele sen okumaya devam et.

Okudu:

«Kasabalar kararlarımla fiatlara göre et satıyorlar. Son günlerde tekrar fiatları yükseltmeye başla - mışlardır.»

O sustu, ben de susuyordum.

Sordu:

— Merak ettim, gene sustun?

— Hiç sustum.

— Bir misra olsun söyleseydin.

— Hariceden gazle mi okuya - caktım?

— Öyle bir misra söyleyebilirdin ki hariceden gazle olmazdı.

— Benim aklıma gelmedi.

— Senin aklıma gelmediyse l - söyliyeyim:

«Varaki mihi vefayı kim ok - kim dinler!»

— Gazeli, misra bırak ta sen havadis okuyup bitir.

Okudu:

«Evvelki günkü hayvan borsa fiatları bir hafta evveline nisbe - fazladır. Komisyoncular kar yağ - ışı için fiatların yükseldiğini söy - mişler. Halbuki bu koyunlar on gr - evvel İstanbulda getirilmiş olan - dır.»

O sustu, ben de susuyordum.

Sordu:

— Merak ettim, gene sustun, h - olmazsa, fikra söyleseydin.

— Nasıl bir fikra?

— Benim aklıma geldi, söyleye - ceğim.

— Söyle.

«Adamın biri ev yaptırca - ını fiatları fiatta mutabık kalmı - lar, kalfa insaata başlıyor - ğu - ğu bir misli fazla fiat istemiş. Adan - şaşırılmış.

— Hani seninle pazarlıkta mu - tabık kalmıştık.

Demis, kalfa cevap vermiş:

— Öyle amma o gün başka bu - gün başka. Bağdadı su basmış, bit - çok hasar varmış.

— Benim İstanbulda yaptırca - ım evle, Bağdadı su basmasının ne - alakası var.

— Ne alakası var da söz mü?

Evin duvarları Bağdadı tabak olarak inşaat fiatları da arttı.»

Gidiyordu, kapıyı açarken bir - kere daha döndü:

— Merak ettim, bu işler hep - böyle merak düzen mi devam ede - cek?

Tomat Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Volkan yanında şehir

Nikarauanın

payitahtı Ma - naçua şehri vol - kanın yan - ında inşa edil - miştir.

Çizgili hayvan

İki insanın

parmak izleri nasıl birbirinden ayrı olursa, Zebr - denilen hayvan - ların da birin - çizgileri di - ğerinin çizgile - rinden muhakkak ayrı şekildedir.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularına cevab'arım

«Trabzon» da bayan «H. H.» e:

— ŞiVENİN bir kusur teşkil edebi - leceğine inanmıyorum, bence her bi - rinin kendisine mahsus bir hususi - yeti, bir güzelliği, hatta aksi şive - ye malik olan üzerine derin bir za - zibesi vardır. Hem dikkat etmiyor musunuz? «Şive» denilen şey de kalmamağa başladı.

Vaktile İstanbulun kendine mahsus bir telâffuz şekli, bir şivesi vardı, yavaş yavaş bu şive Selânik, İzmir, Bursa şivesi arasında bir e - rime devresi geçirmeye başladı, bu gün eksi şiveye ancak pek mahdud muhterler ve pek hafif şekilde ras - gelinebilir.

Araya tarayabildiğiniz mah - zur bundan ibaretse nafile zahmet etmesiniz.

Bayan «Be» ye:

İkisini karıştırmamaya çalış - mak lâzım. Böyle bir telâkinin ko - canızla aranızda bir soğukluk yap - masından korkarım. Korkarm de - ğil, soğukluk yapacağını muhakkak

görüüm. Bunun önüne nasıl geçe - bilirsiniz? Hayat tarzınızı bilmiyo - rum, yol göstermem âcizim, fa - kat nihayet mazi kocanızın bilmedi - ği şey de değildir. Mecburiyet ha - lindedir.

— Şu sebeble şu verlere gitmiye - lim, demek de mümkünür ve kim bilir belki de çarelerin en kolayı - dır.

★

Bayan «K. C.» ye:

— E- kadim doktoruna müraca - at ediniz, bir Avrupa gazetesinde çocuğun cinsiyetini su veya bu şe - kilde inkişaf ettirmek için güzelik il - le haftalarından itibaren tatbik e - dilcek bir rejim keşfedilmiş oldu - ğunu okumuştum, hakikat mıdır, değil mi? bilmiyorum. Herhalde böyle bir müracaat tatmin eder sa - nırım, eğer ilerde büsbütün hayal sukutuna uğramaktan korkmazsa - nız.

TEYZE

«Son Posta»nın edebî romanı: 62

Aşkla Yınanmaz!

Nakleden: Muazzez Tahs'n Berkand

Ben bu kadar nefis sül - lü kahve yapan bir yere

ömrüme raslamamıştım. Çok defa

yeni arkadaşımın birlikte buraya gi - yeni arkadaşımın birlikte buraya gi - yeni arkadaşımın birlikte buraya gi -

diyoruz. Bu kahve, bizim

evde sofraya başında..

tebessüm ettiği yok. Kayınvalidem

habastakıcı birkaç kelime konu - lu

şeyler ama bu mekâlemin ümid -

siz vaziyeti.. Halbuki Selim iyile -

şiyor anne, bunu yalnız benim göz -

lerim görüyor.

Bazan içime bir şüphe geliyor:

Acaba bu iki kadın, vaziyeti bil -

hassa karanlık ve fena göstermek -

benim ümidimi kırmak mı istiyor - lar? Beyhude zahmet, Nesrin böyle

komedilere aldınz bile etmiyor. Ben -

nim kalbim ümide doludur, bunu

hiçbir kuvvetin silmesine imkân ta -

svayv edemiyorum, çünkü bana bu

emniyeti veren yalnız hislerim de -

ğil, aynı zamanda gözlerimdir. Sek -

lim istediği kadar iradesiz, uyuş -

ve ruhan hasta olsun, onun etrafını

sarvan iki kadın, istedikleri kadar

zallı zayıf ruhlı genci telkinleri -

le, acayib tarzı tedavileri hırpala -

sınlar, Selimin gençliği bir gün büt -

ün bunlara galebe çalacak, o eskisi

gibi cevval, sağlam, azimkâr ve

kendisine hâkim bir erkek olacak -

tır. Buna, güneşi gördüğüme inan -

duğum kadar inanıyorum.

Kahvaltından sonra, bir kitabıya

uğrayıp Selimin hoşuna gidebilecek

gazeteleri, mecmuaları ve kitapları

seçiyorum. Hergün elimde ona yeni

bir şey götürüyorum, onu meşgul

etmeye, ona kendini unutturabile -

cek bir şey bulmağa çalışıyorum.

Maalesef henüz bana tamamiyle mu -

vaffak olamadım. Selim gazetelere

şöyle bir göz geçiriyor, resimlere

kaydızsızca bakıyor, kitapları ok

Memleket Haberleri

Tetkikler

Nazillide

Evlene kızlar, yeni doğanlar için bir âdet çıktı

Nazilliden İzmir muhabirimiz yazıyor: Nazillide henüz beliren yeni bir âdet hergün biraz daha taamınla etmektedir. İlk çocukları dünyaya gelen bir aile, çocuklarına doğum hediyesi olmak üzere 10.000 kavak ağacı ekmişler. Bir başkası, başka çeşitten ağaçlar dikmiştir. Şimdi bu ağaç dikme modası umumleşmiş. Her çocuk babası aynı şekilde harekete başlamış...

Yeni doğan çocuk yirmi yaşında selvi gibi bir delikanlı veya kız olur, verince, kendisini bekleyen bir servete kavuşacaktır. Bu ağaçların odunu satılmış olsa birkaç bin lira para eline geçebilir. Aynı zamanda civarda yeni ormanlar neşvünema bulur.

Bana Nazillide, henüz evlenmek üzere bulunan bir genç kızın gelin odasını gezdirdiler. Genç kız ve ailesi, evlendirecekleri kızın çeyizini o kadar büyük bir itina ve külfetlerle hazırlamışlar ki hayran olmamak kabil değil. Öyle tahmin ederim ki, güzel ümidlerle yeni bir hayatın eşliğinde bulunan genç kız evlendikten 20 sene sonra dahi, evinin en büyük ve esaslı ihtiyaçlarına bu çeyiz eşyasıyla sevak verecektir.

Edirne - Karaağaç hattı kaldırılıyor mu?

Edirne (Hususi) — Edirne - Karaağaç arasındaki şemendifer hattı seyilâbler cemaasında suların tamamile tahribatına uğruyarak bozulmaktadır.

Her sene bir çok masraflar ihtiyarla tamir ettirilmekte olan bu kısmın yeniden tamir edilmeyerek kaldırılacağı söyleniyor.

Sındırgıda arızaya uğrayan köprüler tamir edildi

Sındırgı (Hususi) — Yağmurların tesirile cüz'î arıza gösteren Sındırgı - Balıkesir arasındaki köprülerimiz Valimuz Recai Görelî ile Başmühendis Nafia Müdüri Arifin alâkaları ile derhal tamir edilmiş, mü nakalât inkıtaya uğratılmamıştır.

Tokad parti müfettişi şehirden ayrıldı

Tokad (Hususi) — C. H. P. inthabâtı münasebetile şehrimize gelmiş olan Parti Müfettişi ve Kars mebusu Zihni Orhun Ankara'ya hareket etmişlerdir.

Diğer taraftan İhisarlar Müfettişi Mehmed Ali teftişlerde bulunmak üzere şehrimize gelmiştir.

Ürgüde orduya kıklık hediye teberrüü

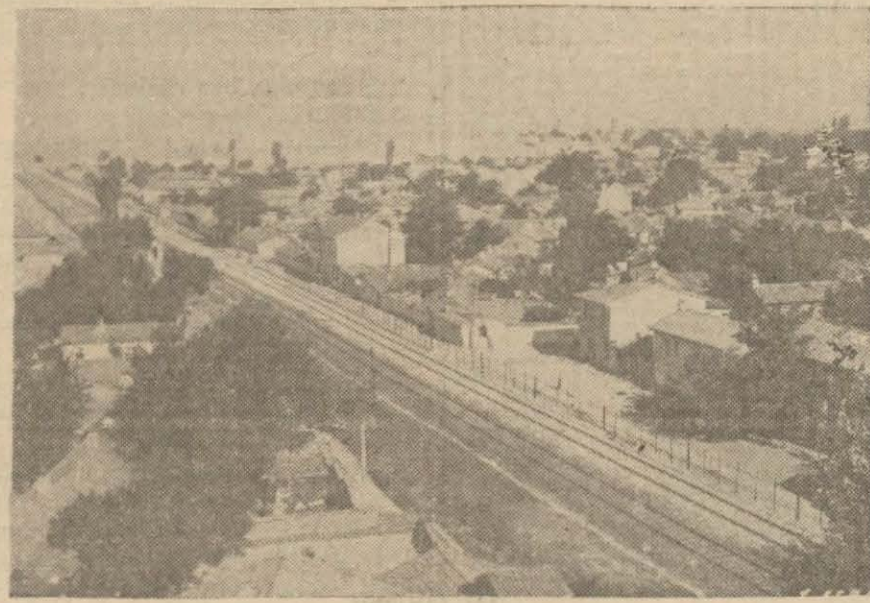
Ürgü (Hususi) — Kaza kaymakamı İhsan Ecemiş riyasetinde teşekkül eden komite faaliyetlerine devam etmektedir. Mahallelere çıkan komiteler her evden paket yapılmış hediyeleri toplamaktadır.

Şimdiye kadar 398 çift yün çorap, 226 çift yün eldiven, 214 pamuklu mintan, 3 adet yün Selânik fanlesi ve bir adet avcı yelege ki cem'an 842 parça eşya toplanmış ve gönderilmiştir.

Kazaya bağlı 28 köyde de yün çorap, yün eldiven ve pamuklu toplanmaktadır.

Eskişehir madenleri

Lületaş madeni ile iktifa eden Eskişehir 17 yıl içinde yeni madenlerin meydana çıkmasıyla zengin bir varidat kaynağına kavuşmuştur

Eskişehirden güzel bir görünüş

Eskişehirden yazılıyor: Cumhuriyetten evvel Eskişehir ve civarında ne toprağın altındaki cevherlere, ne de toprağın üzerinde bulunan madenlere zerre kadar ehemmiyet verilmiş, hiç bir araştırma yapılmamıştı, madencilik belirsiz bir meslek idi, yalnız lületaş madeni, tarihi bir işleme verasetine mazhar olmuş, zaman zaman bundan istifade edilmiş, fakat bunun da verimi pek az miktarda görülmüştür.

Cumhuriyetin ilânından sonra, serbestleşen ve bir iş hayatına kavuşan Türkün zekâsı, her şeye olduğu gibi toprağın altındaki servete de dikkatli. Vilâyetimizde de bir madencilik faaliyeti başladı:

Merkez kazandı Taştepe, Başvurun, Kavak, Sazak mevkiilerindeki krom madenleri, Mergi gibi lüle taş madenleri, imtiyazlı olarak, merkez ve mühakatın Üçöko, Musaözü, Marzi, Okcu, Yörtük Kartal, Sepetçi, Sak, Lâçin, Haliloğlu, Karaburun mevkiilerindeki krom madenleri de ruhsatıyla olarak işletildi. Bunlardan başka 10 tane manganez, üç tane amyan, bir tane mermer madeni açıldı ve ihracat yapıldı. Ticaret Odasının maden işleri bürosundaki istatistiğe göre sevkedilen miktarlar şöyledir:

1929 da : 286 ton magnezit, 2000 ton krom.

1930 da : 340 ton magnezit, 467 ton krom.

1931 de : 1777 ton magnezit, 2513 ton krom.

1932 de : 57 ton amyan, 4070 ton krom ve 553 ton manganez.

1933 de : 120 ton amyan, 3440 ton krom ve 990 ton manganez.

1934 de : 130 ton amyan, 658 ton krom ve 915 ton manganez.

1935 de : 104 ton amyan, 2691 ton krom ve 1104 ton manganez.

1936 da : 114 ton amyan, 12185 ton krom ve 530 ton manganez.

1937 de : 226 ton amyan, 5988 ton krom.

Cumhuriyetin ilânından önce kimse dikkatine çarpmayan bu servet 1923 den bu yana vilâyetimize mühim miktarda para getirmiş, bir çalışmaya ve kaynaşmaya hareketi doğurmuştur.

Eskişehir madenleri içinde tarihi bir hususiyetle alâkayı üstüne çeken maddelerden biri de lületaşdır. Lületaş vaktide, küçük kasabanın biricik mâişet vasıtası addediliyordu.

Bu taşın, keşif tarihi tamamile mâlûm değildir. Eskişehirde taşçılıkla işgal eden bazı ihtiyarların dedelerinden keşfettilerine göre, maden, bundan iki asır evvel, bir Macar seyyah tarafından bulunmuştur. Bu riya yetiyi teyid ve tevsik edecek ihticaca salih bir vesika mevcut olmadığından, bizce bir mebbe tarih addetmek imkânı yoktur. Sarı Teksiye'nin Küçük Asyasında bu taş hakkında ve zehiri zihattan, madenin iki buçuk, üç asır evvelden keşfedilmiş olduğu, nu öğreniyoruz. Bu taş vaktile yalnız hükümet işleri, Alman, Macar ve Rus tüccarları da satın alırlardı. Bir sandık taşın 625 franga kadar satıldığı da tesbit edilmiştir. Taşın ehemmiyeti, Cumhuriyet Hükümetinin dikkatini üstüne çekmiş ve İktisat Vekâleti, daha modern teşkilât ve tesisatla bu taşın daha verimli olabilmesi için bazı tedbirler almıştır. Daha önceleri bu taş ham olarak Viyanaya gönderilirdi. Taştan kolye, bilezik, ağızlık, pipo gibi ziynet eşyaları yapılmaz, daha doğrusu bu eşyalar, mamul bir halde, Viyanadan Eskişehirde gönderilirdi. Son yıllarda, bu sanat, Eskişehirde ilerlemiş, iptidai bir maddenin değerinden fazla fazla memleketimizde satılması tarzındaki tezada son vermiş, kıymetli sanatkarlar yetişmiştir.

Nazillinin iki mühim ihtiyacı giderilmek üzere

Nazilli, (Hususi) — Son günlerde Nazilli kaymakamı Feyzi Akkor kaza, banını iki mühim derdi ile uğraşmaktadır. Bunlardan biri Nazilliyi tehdit eden dere, diğeri de yeni bir ortaokul binası ihtiyacıdır.

Her sene tahribat yapan derenin kenarına beton duvarlar çekilmesi ve su baskınının önlenmesi mevzuu, bahistir. Ovadaki küçük nehir yataklarının da tanzim edilmesi ve ovanın tahribattan kurtarılması yanında pek büyük olmaları hâmmetlerle başarılması olacaktır.

Diğer taraftan Nazilli, kültür için, barile çok ileride bulunan kazaları, müzini en başındadır. Şimdiki ortaokul mektebi binası ihtiyacı cevap veremiyor. Çünkü bazı şubelere ayrılmıştır. Bir ortamektebin binası yaptırmak üzere ciddi bir teşebbüse girişildiğini memnuniyetle öğreniyor. Bir cemiyet kurulacak, müsbet faaliyet gösterilecek suretyle yeni mektebin temelini ilk baharda atılacağı muhakkak nazarla bakılıyor.

Kuşadasında

Beden terbiyesi ve diğer spor faaliyetleri arttı

Kuşadası (Hususi) — Kazada beden terbiyesi kanunu hayli ilerletmiştir.

Kaza merkezinde bir jimnastik salonu vücutte getirilmiş, belediye altındaki bina ile ittisalindeki gazino Gençlik klubüne verilmiştir.

Deniz kenarında olan bu binada hem kışın kapalı salonda jimnastik, hem de mevsiminde deniz sporları yapmak imkânları temin edilmiştir. Bunlardan başka istişare heyeti tarafından klüp yakınında bir de zemini beton olmak üzere bir voleybol ve basketbol sahası hazırlanmaktadır.

Mevsim dolayısıyla şimdilik haftada bir gün sabahın ikibaren amelî dersler yapılmakta ve üç gece de müziklere nazarl ders verilmektedir.

Aynı zamanda, her gece müzik ve temsil kolları tarafından muntazaman dersler verilmektedir. Klüp tarafından bir müzik muallimi tutulmuştur. Yedeklerle birlikte kırkı kişilik bir bando takımı hazırlanmaktadır.

Beden terbiyesi mükelleflerinin muntazaman devamları da istişare heyeti tarafından temin edilmiştir.

Kuşadasında bir kahve muhtekiri

Kuşadası (Hususi) — Dükkânındaki kahveyi saklayarak müştahilerine satmadığı şikâyeti üzerine arama yapmak üzere giden jandar, malara da mevcut kahvesi olmadığını söyleyen bakkal Necib, araştırma sonunda dükkânında bir miktar kahve bulunduğuna için adiyeye verilmiştir. Sorgu hâkimliği mevkuften muhakemesine karar vererek kendisini tevkif etmiştir.

Uzunköprü ile Pehlivan köyü arasında heyvân

Edirne (Hususi) — Son günlerde yağın sürekli yağmurların neticesinde, Uzunköprü ile Pehlivan köyü arasında ve Uzunköprüye 5 - 6 kilometre kadar bir mesafede heyvân yukua gelmiştir.

200, 300 metrelilik bir arazi dahilinde vukua gelen bu heyvân müna-kalâtı bir hayli müşkülâta uğratmıştır.

Karamanda çekirge rücadelesi

Karaman (Hususi) — Beş altı senedenberi kazamızın Mut hududunda bulunan köylerimizde çekirge akın etmektedir. Her sene mücadele yapılmakta olan bu hareyeye karşı bu sene de yumurta gömüğü sahalarında mücadeleye başlanmıştır. İçel vilâyeti ile Mut kazası teşriki mesai ettikleri takdirde bu hareşeler tamamen imha edilmiş olacaktır.

Beyşehirde kahraman askerlerimize hazırlanan hediyeler

Beyşehir (Hususi) — Sınırlarda vatanın bekçiliğini yapan kahraman ordumuza kaza halkının vermekte olduğu kıklık hediye listesi şudur:

3500 çift çorap, 1850 çift yün eldiven, 73 adet yün, 185 adet pamuklu fanila. Hediyelerin büyük bir kısmı Konya Kızılay şubesine yatırılmıştır.

dükçe duyduğum ıztrab, onun kinden daha büyüktür.

— Sununuz. Hani bana bazı şeyleri hatırlatmayıcağınızı vâdettim isniz?..

Biraz sonra heyeti hâkime salona girdi ve bütün salon derin bir sükküne daldı.

Beş saçlı ve eski moda tevfikân uzatılmış beyaz sakallı hâkim derhal suçunun isticubasına başladı ve genç kadının yorulmaması için cevablarını oturduğu yerden vermesine müsaade etti. Bu cesaret verici bir işaretti.

Hüget zayıf bir sesle, fakat sarıh bir surette cevaplar veriyordu.

Reisin talebi üzerine hâdiseyi anlatmaya başladı. Bu ifade, poliste verdiği ifadenin hemen hemen, kelimesi kelimesine avni idi.

Reis, Tourpied ile aralarına giren zatin, yani Hügetin aşkının ismini öğrenmek istediği zaman uydurduğu bu masalı sonuna kadar götürmek üzere coktan hazırlanmış olan genç suçlu dedi ki:

— Bu nazik gencin ismini asla vermem istiyorum. Onun huzu-

(Bastaraftı 2 nci sayfada) bur etti. Tonkin, ancak 1884 yılında Fransanın himayesine girdi. Laos, yıllarca devam eden bir mücadeleden sonra 1893 senesinde Fransaya teslim oldu.

Fransa ile Siyam arasında imzalanan 1904 ve 1907 muahedeleri mucibince, Fransa Siyamdan Battambang ve Siem-Peap muntakalarını aldı.

10 Nisan 1898 yılında, Fransa ile Çin arasında yapılan bir anlaşma neticesinde, Fransa Guvansuvan limanı ile buna ad hinterlandı: 99 sene müddetle kiralandı.

Hindi Çininin stratejik ehemmiyeti

Hindi Çini, Büyük Okyanusta çok mühim bir stratejik rol oynamaktadır. Bundan maada Hindi Çini, dünyanın en zengin müstemlekelelerinden biridir. Hindi Çini de (bilhassa Tonkinde) senede 2 milyon ton taş kömürü elde edilir.

Laosta, şimali Annam ve Tonkinde çinko, kureun, kalay, demir, bakır, boksit ve diğer madenler elde edilmektedir.

Hindi Çini kereste bakımından da zengindir. Hindi Çininin 31 milyon hektarlık bir sahası ormanlarla kaplıdır. Bu ormanların içinde, kalite itibarile çok kıymetli ağaçlar da mevcuttur.

Son zamanlarda Hindi Çinide artan bir nisbetle küçük istihsal edilmektedir. Meselâ 1939 yılında 60 bin ton küçük istihsal edilmiştir.

Fransız Hindi Çininin başlıca ziraat mahsulü pirinçtir. Pirinç, memleketin ihracatında birinci mevki işgal etmektedir. 1938 yılında 1.053.998 ton pirinç ihraç edilmiştir.

Siyam nasıl bir memlekettir? Şimdiki ismi Tai olan Siyam, Hindi Çini ve Malaka yarımadaında kâindir. Siyamın garb ve şimal

mal garbında Birmanya, şark ve şimal şarkında Fransız Hindi Çinisi cenebunden Britanya Malaya bulunmaktadır.

Siyamın arazisi, 315 bin kilometre murabbat; nüfusu ise 14.976.000 dir. Siyamın merkezi Bangkok şehridir.

Siyam, zahiren müstakil bir krallıktır. Fakat hakikatte, İngiliz, Fransız ve Japon sermayelerinin kontrolü altındadır. 1932 yılına kadar Siyam mutlakiyetle idare edilmekte idi. Fakat bu tarihte vukubulan bir hanedan değişmesi neticesinde memlekette meşrutî krallık ihdas edildi.

Zahiri istiklâline rağmen Siyam, bir müstemlekedden başka bir şey değildir. Siyamın gerek maliyesi, gerekse simendiferleri cenebi devletlerin kontrolü altındadır.

1929 yılında yapılan istatistiklere nazaran Siyam halkının % 84 ü ziraatle; % 1,1 i balıkçılıkla meşguldür. Memleketteki işçi nisbeti ancak % 2,19 dur.

Siyamın başlıca ziraat mahsulü pirinçtir. 1938-1939 yılında Siyam arazininin 8.767.559 akr pirinç mezrudu. Gene aynı yıllar içinde istihsal edilen pirinç mahsulü 4.525.473 ton tutmakta idi.

Siyamda birçok kıymetli madenler de mevcuttur: Kalay, mika, taş kömürü, demir, kureun, çinko bunların en başta gelenidir. Siyamda pek çok bambo ağacı bulunmaktadır. Siyamın dış ticaretinin % 80 i Bangkok vasıtasile yapılır.

Siyamın dış ticaretinde en mühim rol oynayan devletlerden biri Japonya, diğeri İngilteredir. Siyam, Japonyanın cenebu doğru inkışaf yolu üzerinde bulunduğu için her an bir istilâ tehlikesine maruzdur.

Hasan Âli Ediz

Hergün

(Bastaraftı 2 nci sayfada)

reketsiz durmaya mahal olmadığı meydana çıkar. Piyasa normalleşir.

Yapılacak şeylerden biri de, memleketin altın girmesini kolaylaştırma. Halen, Türkiye'nin her tarafından memleketimize altın girebilecek bir vaziyet vardır. Arabistanda altın bollanmıştır ve mütemadiyen bollanıyor. Lehistan, Romanyadan, Bulgaristandan deniz aşırı memleketlere doğru bir Yahudi muhacereti vardır. Bütün bu şartlar, Türkiye'ye altının girmesini yarayacak şeylerdir. Halbuki, İstanbul Balıkpazarında, elden ele halen yirmi üç liraya dolayan bir altını, memleketin sokarken Merkez Bankasına on liraya vermek icab ederse buraya altın güc ve ancak cıkarı şeklinde girer. Memleketin çıkarılması kaçak ve yasak olan bir şeyin memleketin girmesini de, fiilen, adeta bu halde tutmanın doğru olmaması iktiza eder.

Çok dalı ve budayı olan mühim bir iktisad meselesinin yüz satırlık bir makale ile hallediliverir bir dava olmadığımı pekâlâ bilirim. Fakat, işleri bu ruh içinde müteale ettiğimiz takdirde bir takım müşküllerin halli kolaylaşacağına kani bulunduğum içindir ki bu birkaç fikri ortaya atmakta fayda görüyorum. Nizam, tahimat, formalite, kontrol, teşkilât, ve bunlarda ifrat piyasayı darlığı götürür. Sermaye sahibi tüccarlar elinde tedricen işsiz kalacak paraların yakın bir zamanda iktisadi ve mali fenalıklar yapması mümkündür. Bu muhtemel fenalıklara mahal vermemek için, iş sahalarını daraltmak yerine onu genişletmek yolundan gitmenin çok hayırlı olacağını zannediyorum.

Bu yolu genişletmek için, istifade edilcek çareler, böyle zamanlarda, o kadar muhtelif olur ki bunları madde madde tesbit etmek ve mu-

ayyen formüllerle bağlamak imkânıdır. Hâdiseler yürüdükçe, her memlekette bir takım yeni yeni vaziyetler çıkıyor ve tüccarlar da zaten böyle fırsatların peşinde koştuğu için bu vaziyetlerden istifade etmek istiyorlar. Ancak, elimizde tesbit edilmiş olan formüller herkesin her çıkan fırsattan, kendisi namına ve memleket namına, istifade etmesini temine kifayet edemiyor. Çünkü formül duran, hâdiseler ise değişen şeylerdir. Acaba biz de şu zamanlardaki usullerimizi «formüllere göre ticaret» yerine «ticarete göre formül» esasına istinad ettiremez miyiz? Acaba, ithalâtçılara «memleketle mal sokunuz, nasıl isterseniz sokunuz, bizden ancak yardım görürsünüz!» demek ve onlara hakikaten bu kolaylığı göstermek kabil değil midir? Ben eminim ki, eğer böyle bir teşvik görülecektirse tüccarlar, memlekete çok şey sokabilir ve o zaman Türkiye içinde fiat yükselme hareketleri kendiliğinden durur.

Her şeyi başbos bırakalım değil, ithalâtı teşvik etmenin çaresini bulalım.

Muhtâr Birgen

RADYO

CUMA 17.1.1941

8.00 Saat ayarı, 8.03 Ajans haberleri, 8.18 Hafif müzik (Pl.), 8.45.9.00 Ev kadını,

12.30 Saat ayarı, 12.33 Şarkılar, 12.50 Ajans haberleri, 13.05 Şarkılar, 13.20-14.00 Karışık müzik (Pl.)

18.00 Saat ayarı, 18.03 Radyo «Swing» kuarteti, 18.30 Fasil heyeti, 19.00 Pesrev ve saz semâleri, 19.15 Yeni şarkılar, 19.30 Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45 Seçilmiş eski şarkılar, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Temsil, 21.30 Konuşma, 21.45 Radyo salon orkestrası, 22.30 Saat ayarı, ajans haberleri, 22.45 Radyo salon orkestrası, 23.00 Dans müziği (Pl.)

ayyen formüllerle bağlamak imkânıdır. Hâdiseler yürüdükçe, her memlekette bir takım yeni yeni vaziyetler çıkıyor ve tüccarlar da zaten böyle fırsatların peşinde koştuğu için bu vaziyetlerden istifade etmek istiyorlar. Ancak, elimizde tesbit edilmiş olan formüller herkesin her çıkan fırsattan, kendisi namına ve memleket namına, istifade etmesini temine kifayet edemiyor. Çünkü formül duran, hâdiseler ise değişen şeylerdir. Acaba biz de şu zamanlardaki usullerimizi «formüllere göre ticaret» yerine «ticarete göre formül» esasına istinad ettiremez miyiz? Acaba, ithalâtçılara «memleketle mal sokunuz, nasıl isterseniz sokunuz, bizden ancak yardım görürsünüz!» demek ve onlara hakikaten bu kolaylığı göstermek kabil değil midir? Ben eminim ki, eğer böyle bir teşvik görülecektirse tüccarlar, memlekete çok şey sokabilir ve o zaman Türkiye içinde fiat yükselme hareketleri kendiliğinden durur.

Her şeyi başbos bırakalım değil, ithalâtı teşvik etmenin çaresini bulalım.

Muhtâr Birgen

Son Postanın macera romanı: 91

Gestapo ve ENTELICENS SERVİS

Siyah elbisesi içinde çok sade ve tabii görünen, ancak rensizliği büsbütün ortaya çıkan Hüget, suçlu sırasında iki iri cümhuriyet muhafızının arasında bir çöp gibi kalyordu. Bu zayıf ve nahif vücutte karşı samiler arasında bir merhamet mırıltısı işitildi.

Vilfort mahkmeden pek az evvel gazeteler vasıtasile suçlu lehine neşriyat yaptırmıştı. Gazetecilerden birçok bildiği olduğu için maktul Tourpied'nin ne derece meşum bir şahıs olduğunu, nasıl şantaj yapıp aileler arasında ayrılık tohumu saçtığını ve nihayet şu zavallı kadının da mahvına sebep olduğunu yazdırmıştı.

Nakleden: Behçet Sefa

ni, hattâ bu fenalık kendisine bile müteveccih olsa bizzat veremezdi. Fakat herkes melek olamaz. Kanun her an insanın sinirlerine hâkim bulunamaz. Bir adam tarafından bu derece gayri insani, gayri ahlâkî tecavüze uğrayan bu genç kadın, bir dakika kendisini kaybetmiş ve bu bir dakika bir cinayete sebep olmuştu. Gazeteler tarafından yapılan bu neşriyatın halk arasındaki tesirleri meydana idi.

Hüget biraz geri dönerek gözlerle birisini aradı. Bu birisinin o sırada orada olacağından emin imiş gibi ısrarla aradı. Bir de öbür tarafına döndü ve birdenbire sapsarı yüzünde hafif bir tebessüm belirdi.

Onun aradığı madam Angeran idi ve bu eski dost, kendisine refakat etmesini çok rica ettiği Vilfort ile birlikte bir köşede oturuyordu. Bu karanlık ve acıklı sahneyi yalnız başına seyretmeğe asla cesareti yoktu. Hem onların vücudu Hügete de cesaret verebilirdi.

İki eski arkadaş kadın göz göze gelince Hügetin hakikaten ferahladığı görüldü. Madam Angeran Vilfortun kulağına eğilerek:

— Zavallı kızcağız, gördünüz mü nasıl canlandı. Ne cesur, sarı bırlık kız imiş!..

Deyince Vilfort hakiki kanaatini izharladığını almadı:

— Büyük, necib bir kalbi var bu kadının!..

Sonra yanındaki genç kadının ellerinde asabi bir hareket, yüzünde derin bir yeis ve endişe görerek:

— Sakin olunuz, madam, dedi. Göreceksiniz ki her şey yoluna girecek ve mes'ud bir neticeye bağlanacak, emin olunuz..

— Allah yardımcısı olsun.. bu zavallı kızın benim hafifliğim yüzünden bu yere düştüğünü düşün-

runu bozmaya hakkım yoktur. İsmi gazetelerde intişar edince biçare haksız yere muateb tutulacak, kendini muhakkak surette kabahatli görecektir... Ne lüzümü var? Müsaade buyurunuz reisim... Ben onun ismini gene kendi kalbimde saklıyayım.

Reis, ısrar etmedi ve işareti üzerine ilk şahid içeriye getirildi. Bu şahid, malûm eczacı çırağı Plumerot idi.

Zavallı eczacı, hâkimin huzurunda, suçundan daha şaşkın idi. Reisin ihtarlarına rağmen hâdiseleri, saatleri, tarihleri karıştırıp duruyordu.

Suçunun aleyhine başka şahid o idi. Fakat ifadesi müddeumumi mevkii işgal eden genci de sasırtmıştı. Nihayet Plumerot'yu çıkardılar ve ondan sonra altı şahid daha dinlendi.

Bunlar 1354 numaralı metro treninin yolcularından bazıları idi.

Fakat hiç biri hâdisede bir şeyler görmüş değildi ve bundan dolay şahadetleri birkaç dakikadan fazla sürmüyor, çekiliyorlardı.

Müdafaa vekili, hakkı olduğu

halde müvekkilinin ahlâki vaziyeti hakkında şahid ikamesinden feragat ettiğini bildirdi. Bu mahir avukatın heyet üzerindeki tesirinden emin olduğu için yaptığı bir jest idi. Müvekkilinin jürüye kâfi dercede müteessir ettiğine de emindi.

Müddeumuminin iddianamesi mutad üzere suçunun tezcivisini istiyordu. Fakat muhaffif sebeblerin nazarı dikkate alınmasını da ileri sürmüştü.

Birkac kelime ile, iddia makamı maktul Tourpied'nin ne menfur bir şahıs olduğunu, şantaj kanunlarında ne büyük bir cürüm teşkil ettiğini de ilâve etti. Hattâ bu cürüm bir cinayet mahiyetinde görülüyordu.

Nihayet Hügetin müdafaa vekili ayağa kalktı:

— Muhterem hâkimler, dedi. Ben kısa keseceğim. Çünkü, hissediyorum, bedbaht müvekkilim sizin vicdanlarınızı da icab ettiği ve beklediği kadar mütehassıs etmiş, masumiyetini isbat etmiştir.

(Arkası var)

Dünya Harbi

İngiliz - Alman mücadelesinin tarihini yazan:

ÇÖRÇİL

İNGİLİZ BAŞVEKİLİ

Pazartesiye çıkmaya başlayacak bu çok mühim eser şu bahisleri ihtiva eder:

İngiliz ve Alman donanmalarının hazırlığı

Amansız harbe ilk adım

Alman büyük Amiral Tirpiç'in hayalleri ve delilikleri...

Deniz yollarımız üzerinde Alman tehdidi ve denizlerde hâkimiyetimiz. İngilterenin müşkülleri - İlk tanklar ve ilk zırhlı otomobiller, İngiltere - Büyük Filo ve tahtelbahir tehlikesi - Mukabelemiz, müdafaamız.

TÜRKİYE ve BALKANLAR

İNGİLİZ BAŞVEKİLİ ÇÖRÇİL BU ESERİNDE ANLATIYOR:

Cavid beye mektublarım ve onun bana cevapları

Türk saffı harb gemilerini müsadere etmemizin tesirleri

Bir filo nasıl tesis edilir?

Türklerin bize sipariş ettikleri harb gemileri

Akdenizde bir Alman gemisi

GÜBEN ve Breslâv (Yavuz ve Midilli) isimlerini nasıl aldılar?

Bir ordu arıyoruz: Çanakkale Harbi. Süveyş kanalında Türkler

Dünya buhranının tarihçesini dünyanın en salâhiyetli adamından bu Pazartesi gününden itibaren öğreneceksiniz.

Başka bir GÜZEL Büyük Anne

Bayan E. F. 50 yaşında olmasına rağmen nasıl genç görünüşüne muvaffak oldu - Şunu anlatıyor:

«Ben 50 yaşındayım, dört defa evlenmiş, kızım ve 3 adet çocuğum vardır. Buna rağmen ten ve cildimin 30 yaşlarında bir kadunki gibi taze ve nermân olduğunu söylüyorlar ve bunun sırrını öğrenmek istiyordum. Tatlı bir ettim usul budur:

Ben her akşam terkinde meşhur bir cild mütehassısı tarafından keşfedilen ve cildi gençleştiren kıymetli «Bioce» cevheri bulunan pembe renkteki Tokalon kremi kullanıyorum. Uyurken cildi besleyip gençleştirmekte ve her sabah daha genç göstermektedir. Gündüzleri de beyaz (yağsız) Tokalon kremi kullanırım. Esmer ve sert cildlerle çirkin tenler üzerinde şayanı hayret bir tesiri vardır. Mesamelerin dahiline nüfuz ettiğinden toz ve gayri saf maddeleri ihraç ve siyah benleri izale eder ve açık mesameleri sıkıştırır. Bu suretle cildimizi yumuşatır ve güzelleştirir.»

Şiz de bugünden itibaren Tokalon kremi kullanınız. Neticesinden son derecede memnûn kalacaksınız. Her yerde satılır.

1 0 4 1

KUÇUK TASARRUF HESAPLARI

İKRAMIYE PLANI

Aded Liralık	Lira
1 2000	2000.—
3 1000	3000.—
3 750	1500.—
4 500	2000.—
8 250	2000.—
35 100	3500.—
80 50	4000.—
800 20	6000.—

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda taliinizi de denemiş olursunuz.

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteş - Kumbara ve kumbarası hesablarında en az elli lirası bulunanlar kur'aya dahil edilirler.

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Esas No.	Yeri	Kıymeti	Cinsi	Mesahası	Teminat
1692	Beyoğlu Kamerhatun mahallesi Arslan sokak eski 27, yeni 23, taj 23	10000.—	Kârgir ev	takriben 190 M2	2000.—
2059	Kumkapı eski Çarşı Ahmet çelebi, yeni Bayram çarşısı mah. Arapzade sokak eski 43,45 mü. karrer 47,47 mü. 47 mü. yeni 39,42, 43, taj 39,41,43.	641.—	Dükkanlı kârgir evin 728/2880 hissesi	takriben 242 M2	128.20
2088	Fatih eski Şahuban mah. Zeyrek cadde, si eski 13, yeni 23.	68.—	Bahçeli ahşap hanenin 7/64 His.	65 M2	13.60
2158	Fatih eski Molla, hüsv, yeni Küçük Mustafapaşa mah. Küçük Mustafaapaşa ve Vakıf mektebi sokak eski 82 ve üç defa mü. karrer 82, yeni 92, 94,2,4, taj 2,4-12-14.	2114.—	Üç dükkanlı ev	98 M2	422.60
2174	Beyazıt Camialı mah. Beyazıt meydanı eski 158-160, yeni 33	574.—	Kârgir dükkanın 8/32 hissesi	18,50 M2	114.50
2194	Eminönü Büyük çarşı Kuyulu sokak No. 28, taj 28	105.—	Dükkanın 8/16 His.	1,50 M2	21.—
2195	Eminönü Büyük çarşı Karamanlı sokak eski yeni 1, taj 1.	313.—	Dükkan	2,50 M2	62.60
2254	Beyazıt eski Kalçacı hani, yeni Beyazıt mah. eski Kavukçu hani yeni Kalpakçılar Cad. eski 2, yeni 4, taj 193.	3230.—	Dükkan	19 M2	646.—
2257	Eminönü Şeyhşahinî Ferhat mah. Meyhane ve Yağcı, cılar sokak eski 23, 40, yeni 39-46, taj 46-48-50,39-46/2.	8594.—	Beş dükkan ve deponun 4824/15120 hissesi	219 M2	1718.80
2373	Eminönü Şeyhmet Geylânî mah. eski Reşadiye sok. yeni Reşadiye cad. desi eski 20, yeni 24, taj 31,31/1.	2275.—	Odalı dükkanın 60/360 hissesi	32,50 M2	455.—
2387	Beşiktaş Ortaköy-Sakızlık tabir olan nam mahalde Nar Sok. No. 1, taj 1,20.	150.—	Hananın 1/3 hissesi	takriben 285 M2	30.—
2388	Beşiktaş Ortaköy Mah. Büyük ayaz, ma ve çayır sokak No. 6,8-19.	8042.—	Maa müstemilât bağ	takriben 238099,32 M2	1608.40
2425	Fatih Ayyansaray, Atik Mustafapaşa mah. eski bostan, yeni Palalı sok. es. ki 4, yeni 4,6-8.	4534.—	İki masura suyu ve külbeyi havi bostan	4500 M2	906.80

Yukarıda adresi ve tafsilatı yazılı gayri menkuller açık artırma usulü ve peşin para ile satılacaktır. İhale 30.1.1941 Perşembe günü saat ondadır. Müzayedde sırasında verilen bedel mukadder kıymeti geçtiği takdirde taliblerin teminatlarını yüzde yirmi nisbetinde teyid eylemeleri ve mühür kullananların mühürlerini noterden tasdik ettirmeleri lazımdır. İşbu emlakı satın alacaklara satış bedelinin bir kısmı mevzuatımız dahilinde ikraz edileceğinden bu hususta izahat almak isteyenlerin peşin para, nüfus tezkeresi ve üç kupa fotoğrafla birlikte bildirilen gün ve saatte kadar şubemiz Emlâk servisine gelmeleri. (12489)

Tenekeci ustası alınacak

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

İdaremiz Şişli tamirhanesine imtihanla gösterecekleri kabiliyete göre saatte 28 kuruş ile 3 tenekeci ustasına ihtiyaç vardır. İsteklilerin nüfus hüviyet cüzdanı, hüsnühal varakası ve şimdiye kadar çalışmış buldukları müesseselerden aldıkları müddeti hizmet ve, sıklarile birlikte idarenin Metro han zemin katındaki Zat İşleri Müdür. lüğüne müracaatları lüzumu bildirilir. (258)

Bursa Ziraat Mektebi Müdürlüğünden:

Her sene olduğu gibi bu sene de 1/1/1941 tarihinden itibaren arağında cinsleri yazılı fidanların muhtelif nevdere mektebimiz fidanlığında satışa çıkarılmıştır.

Fidan almak isteyenlerin Bursada mekteb müdürlüğüne başvurularını rica olunur.

Mektebimizde satılmakta olan cinsler şunlardır: «9»

Şeftali	Muşmula
Kaysı	Top ve Adı akasya
Erik	Maklora
Kiraz	Gladiya
Vişne	Gülbrişim
Elma	Mazi
Armud	

Muhtelif ağılı ve aşısız Amerikan bağ çubukları.

Tokad İcra Memurluğundan: Standart Oval Kompani of Nevyork namı diğeri Sokonu Vakum Korporeyşin şirketine borçlu Tokadada Alem dar oğ. Ahmed mahdumu Mustafa ve Ahmed karısı Zehra ve bu borca emvaline ipotek tesis etmek suretile kefil Bekir İlan bu işden dolayı ipotek eylediği Tokad Soukpinar mahallesi Bey sokak ada 73. parsel 32. No. taj 14. hanesinin paraya çevrilmesine karar verilmiştir.

Esafı: 14 No. 11 kapıdan girildiğinde 2 müsterek methal olan 2 küçük hayat vardır. Kadastro kaydıla bura 30. parselle müfrez hane ile müstektir. Zemin 505 metro murabbai saha üzerinde alt kat 1 su kuyusu ara. İhtian bahçeye yol gider, bu yol üzerinde sağda kilâr ve odunluk vardır. Bahçede 10 - 15 kadar küçük büyük ağaç mevcuttur. Bahçenin müntehasında bir çamaşırhane ve fırın evi olup Gelgeç suyu mevcuttur. Hayattan alt kat sofaya antreli bir kapı ile sofaya girilir, bir sofa bir mutfak odası bir oda bir sandık odası bir halâ vardır. Sofadan soldan merdivenle üst kata çıkılır. Üst kat bir sofa iki oda bir sandık ve banyo odası vardır. Elektrik tesisati mevcuttur. Bina ahşap üzeri çatı ve yerli kiremit tavanlıdır. Bu hanenin tamamına (1500) lira kıymet takdir ve tahmin edilmiştir.

Açık artırma şartnamesi 18/1/1941 gününden itibaren herkesin görebil. mesi için açıktır. Artırmaya iştirak etmek için ipotekli hanenin kıymeti muhammenesinin % 7,5 nisbetinde pey akçesi ve milli bir bankanın teminat mektubunu tevdi etmek lazımdır. 1. ci açık artırma 7 Şubat 1941 Cuma günü saat 14.16 da Tokad icra dairesinde yapılacaktır. Bu artırmada en çok teklif kıymeti muhammenesinin % 75 şini bulduğu takdirde üç defa bağırdıktan sonra en çok artırıma ihale edilecektir. Böyle bir bedel elde edilemezse satış 10 gün daha en çok artıranın taahhüdü baki kalmak üzere temdid edilmiş olacak 17/2/1941 Pazartesi günü aynı yer ve saatte yapılacak ikinci açık artırmada gayri menkul en çok artırıma ihale edilecektir. Satış peşin para ile. Telliye, ihale masrafı, tapu harcı müşteriye aittir. Bu gayri menkul üzerinde başka ipotek sahibi alacaklılar ve irfak hakkı sahiplerinin ilan tarihinden itibaren 15 gün için. de bir iddia ve hakları varsa icraya bildirmeli, aksi halde hakları tapu sicillile sabit olmadıkça paylaşılmadan hariç kalacakları ve daha fazla malumat almak isteyenlerin 41/193 No. ile memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ, A. Ekrem UŞAKLIGİL

Dr. İhsan Sami Öksürük Şurubu

Öksürük, ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilaçtır.

Herkes kullanabilir.

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (894) lira olan muhtelif eb'adda 75 adet gürgen düme ile 5,760 M3 gürgen kalas (27.1.1941) Pazartesi günü saat (11) on birde Haydarpaşada Gar binası dahindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (87) lira (5) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müracaatları lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (284)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli	İk teminat
Rontgen filmi	4 kalem	1137 lira 50 kr.	85 lira 31 kr.

Gureba hastahanesindeki Tıp Fakültesi Radyoloji Enstitüsü için lüzumu olan yukarıda cinsi ve miktarı yazılı rontgen filmi açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 21/1/1941 Salı günü saat 15 de İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü binasında toplanan komisyonca yapılacaktır. Şartnamesi her gün Levazım kaleminde görülebilir. (77)

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

- «600» metre yontulmuş bordür taşı pazarlıkla satın alınacaktır.
- Pazarlık 21/1/1941 Salı günü saat 16 da Metro hanının 5 inci katında yapılacaktır.
- Muvakkat teminat maktuan «135» liradır.
- İsteklilerin parasız olarak vermekte olan şartnameleri levazım, dan almaları ve kanunî vesikalari ve muvakkat teminatları ile ilân edilen gün ve saatte komisyonca hazır bulunmaları. «308»

Antalya Belediye Riyasetinden:

- Kapalı zarf usulile eksiltmeye konulan iş Antalyada yapılacak soğuk hava deposu binası inşaatı.
- Bu inşaatı aid şartnameler ve evrak şunlardır:
  - Eksiltme şartnamesi
  - Mukavele projesi
  - Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
  - Hususi şartname
  - Keşif cedveli
  - Proje
- Keşif bedeli 18588 lira 42 kuruştur. İsteyenler evrakı keşfiye Nafia ve belediye dairesinde görebilirler.
- Eksiltme 20/2/1941 Pazartesi günü saat 11 de Antalya belediye dairesinde müteşekkil komisyonca yapılacaktır.
- Eksiltme kapalı zarf usulile ve vahidi fiat esaslı üzerinden yapılacaktır.
- Eksiltmeye girebilmek için 1394 lira 13 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri bundan başka aşağıdaki vesikalari hatz olup getirmeleri lazımdır. Nafia müdürlüğü müteahhitlik komisyonundan alınacak vesika, ticaret odası vesikası. İstekliler eksiltme saatinden bir saat evvel tekliflerini usulünde hazırlayarak komisyon riyasetine vermeleri. «12518»